

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

АДЫГЕИМ И ПРЕЗИДЕНТ ЗЭІУКІЭГЪУ ДЫРИІАГЪ

Адыгэ Республикэм и Президентэу Тхьаклушынэ Аслъан федеральнэ къулыкхуэмрэ ведомствэхэмрэ япашэхэм зэлуклэгъу зауэ адыриленэу Москва кӀуагъэ. Тыгъэгъазэм и 21-м тиреспубликэ ипашэ Урысые Федерацием регион хэхъоныгъэмкӀэ иминистрэу Виктор Басаргиным зэдэгущыӀэгъу дырилагъ. Регионыр гухэлъ гъэнэфагъэм тегъэпсыхьэгъэ федеральнэ программэу «Урысыем и Къыбл» зыфиорэм зэрэхэлажьэрэм епхыгъэ Іофыгъохэм ахэр атегушылагъэх.

— Социальнэ лъэныкъом, псауныгъэм икхъухъумэн, гъэсэныгъэм япхыгъэ псэуальэхэм яшынкӀэ Адыгэ Республикэм мылӀкоу къытефштыгъэр зэкӀэ афитӀушчыгъах, — федеральнэ министрэм дыриӀэгъэ

зэлуклэгъум икӀэуххэм къатегущыӀэгъэ къылуагъ Тхьаклушынэ Аслъан. — Программэу «Урысыем и Къыбл» зыфиорэмкӀэ проектхэм ягъэцкӀэнкӀэ республикэм иӀэшхьэтетхэм дэгъоу Іоф зэрашлагъэр Виктор

Басаргиным хигъэуэфыкыгъ. Кыхьашт илъэсымы программэм диштгъу федеральнэ мылӀкур къатӀушчышт.

Республикэм ипашэ къы-

зериуагъэмкӀэ, инвестиционнэ проект заулэхэр шыӀэныгъэм шыпхырышыгъэнхэм пае Адыгеими федеральнэ мылӀкур къыфатӀушчышт.

Адыгэ Республикэм и Президентт ипресс-къулыкху

Сурэтыр А. Гусевым тырихыгъ.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм

Илъэсыбэ хьугъэу шлуагъэ къытгъу гъэсэныгъэм иІоф зэрэфлажьэрэм, егъэджен-пӀуныгъэ Іофгъу гурыт еджапӀэм шызэхашӀэрэм ышӀхьэкӀэ илахышхо зэрэхышӀхьэрэм афӀшӀ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Шытхъу тхылъ фагъэшшошагъ Таранов Александр Евгений ыкӀом, МОУ-у «Станицэу Дондуковскэм игурыт еджапӀэу N 10-м» идиректор егъэджен-пӀуныгъэ ІофымкӀэ ыкӀи информатизациемкӀэ игуадзэ.

Илъэсыбэ хьугъэу гуетыныгъэ фыриӀэу Іоф зеришӀэрэм, ІэпӀэсэныгъэшхо зэрэхэлъым ыкӀи тедзэн-полиграфическэ отраслэм ихэхъоныгъэ илахышхо зэрэхышӀхьэрэм афӀшӀ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Шытхъу тхылъ фагъэшшошагъ Педченко Алексей Иван ыкӀом, ООО-у «Качество» зыфиорэм идиректор.

Гъогушыным ылъэныкъокӀэ гъэхьагъэу иӀэхэм, илъэсыбэ хьугъэу гуетыныгъэ фыриӀэу Іоф зеришӀэрэм апае Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Шытхъу тхылъ къыфагъэшшошагъ Дубровский Иван Анатолий ыкӀом, Адыгэ Республикэм и ГУП-у «Кошхьэблэ гъогушӀ-псэолъшӀ участкэр» зыфиорэм ибульдозер имашинист.

Спортсменхэм яухьазырынкӀэ гъэхьэгъэ инэу ышӀыгъэхэм, иӀэпӀэсэныгъэ ыкӀи илъэсыбэ хьугъэу гандбол командэу «Адыфым» хэтгъу тӀоуныгъэу ышӀыхьэрэм апае Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Шытхъу тхылъ къыфагъэшшошагъ Мельникова Галинэ Геннадий ыпхъум, гандбол командэу «Адыфым» спортсмен-инструктор.

Илъэсым ашӀагъэр зэфахьысыжьыгъ

БлэкӀыгъэ тхьэмафэм, тыгъэгъазэм и 18-м, Къыблэ телекоммуникационнэ компанием икхъутамэу АР-м шыӀэм корпоративнэ клиентэу иӀэхэм семинар-зэлуклэгъу адырилагъ. Хэбзэ органхэм, бюджетым епхыгъэ организациехэм ыкӀи апшӀэрэ еджапӀэхэм ялӀыкӀохэр ащ хэлэжьагъэх. Кхъутамэм уасэхэмкӀэ планыкӀэу ыгъэнэфагъэм нӀуасэ фишӀыгъэх, ыгъэцкӀэн ылъэкӀышт фӀо-фашӀэхэм лъэныкъуитӀури атегушылагъ. АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм псэолъшӀынымкӀэ, транспортымкӀэ, связымкӀэ ыкӀи псэупӀэ-коммунальнэ хьызмэтымкӀэ и Комитет ипашӀэу Шхьэлэхъо Аскэр къызэгущыӀэм, компанием ифӀо-фашӀэхэр зыгъэфедэхэрэм мыщ фэдэу ыналэ зэратетым ахэм

япчъагъэ нахьыбэ хьунымкӀэ шлуагъэ къызэритыштӀым имызакъоу, республикэм телекоммуникацием ылъэныкъокӀэ хэхъоныгъэ зэрэригъэшӀыштыр къыхигъэшыгъ.

Нэужым компанием ифӀо-фашӀэхэр зыгъэфедэштхэм ззэгъыныгъэхэм адыкӀэтхагъэх.

Зэхэсыгъор заурым Къыблэ телекоммуникационнэ компанием икхъутамэу ипашӀэхэр республикэм ижурналистхэм аӀуклагъэх. Ащ хэлэжьагъэх компанием иапшӀэрэ дирекции илӀыкӀохэу, департаментэу къэбар-аналитикэ фӀо-фашӀэхэр зыгъэцакӀэрэм ипашӀэу Анна Бондаренкэмрэ инвесторхэм зӀпхыныгъэ адӀшыгъэнымкӀэ иотдел ипашӀэу Вячеслав Плехановымрэ.

ХьакӀэхэр аужырэ уахьтэхэм компанием зэхъокӀыныгъэу фэхьугъэхэм, ахэм клиентхэмкӀэ кӀэу къызыдахьыштхэм кӀэу къатегущылагъэх. Илъэсу икӀырэм хэхъоныгъэу ашӀыгъэхэм, фӀо-фашӀэу агъэцакӀэхэрэм кӀэу къахэхьощтхэм къатегущылагъ ІОТК-м икхъутамэу АР-м шыӀэм ипашӀэу Владимир Гусевыр. Ащ къызэриуагъэмкӀэ, инвестицие проектэу «FTTx-доступ» зыфиорэр Мыекхуапэ шырагъэжьагъ, технологиу «NGN» зыфиорэмкӀэ гъэпсыгъэу узелыкӀэ поселкэу Яблоновскэм щатӀушчыгъ, поселкэу Гаверовскэм шыпсэухэрэм «цифровой связыр» агъэфедэн алъэкӀынэу хьугъэ. Непэ абонент мини 7-м ехъу кхъутамэм иӀ, 2010-рэ илъэсым ыкӀэм нэс а пчъагъэр мини 10-м нагъэсынэу гухэлъ яӀ.

Владимир Гусевыр зэфэхьысыжьэу ашӀыгъэхэм къызатегущыӀэм ыуж журналистхэм яупчӀэхэм джэуапхэр къаритыжьыгъэх.

ХЪУТ Нэфсэт.

ЕРМЭЛЫКЪЫМ ШЪУЕТЭГЪЭБЛАГЪЭ!

Адыгэ Республикэм шыпсэухэу
ыкӀи ихьакӀэхэу лъытэныгъэ зыфэтшӀыхэрэр!

Адыгэ Республикэм экономикэ хэхъоныгъэмрэ сатыумрӀэ и Министерствэ 2009-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 26-м ИлъэсыкӀэм ипӀэгъокӀ республикэ ермэлыкыр къалэу Мыекхуапэ шызэхешӀ.

Ермэлыкыр урамхэу Краснооктябрьскэмрэ Советскэмрэ ашыкӀошт.

Республикэм икхъэлэ шхьаӀэ шыпсэухэрэм ыкӀи ащ ихьакӀэхэм гъомылӀэхэу, мыгъомы-

лӀэхэу товархэр жьугъэу апагъохыштых.

Ермэлыкым хэлэжьэнхэу къырагъэблагъэх промышленнэ, мэкъумэщ предприятияхэр, фермер хьызмэтшӀапӀэхэр, унэ хьызмэтшӀапӀэхэр, Адыгэ Республикэм сатыумрэ общественнэ гъэшхэнымрӀэ ипредприятиехэр.

Сыхьатыр 9.00-м шегъэжьагъэу 14.00-м нэс ермэлыкым Іоф ышӀэшт.

Непэ — УФ-м ПенсиехэмкIэ ифонд и Маф ИЛЪЭС ПШЫКIУБГЪУ ХЪУГЪЭУ ЦЫФХЭМ АФЭЛАЖЪЭ

Тыгъэгъазэм и 22-м илъэс пшыкIубгъу хъугъэ Урысые Федерацием ПенсиехэмкIэ ифонд зызэхашагъэр. А социальнэ институтыр загъэпсыгъэ мафэм кыищегъагъэ цыфхэм пенсиехэр ятыгъэнхэм ишIыкIэу ыпэкIэ агъэфедэщтыгъэр ыкIи жгъы хъугъагъэр кIэм тегъэпсыкIыгъэ пенсие системэмкIэ зэхъокIыгъэным фзыщэгъэхэ гъогу кыиыр.

МэфэкIыр къэсынкIэ мэфэ заул нахьыбэ къэмынагъэу, тызыхэт илъэсым итыгъэгъазэ и 17 — 18-м, Къэбэрэтэе-Бэлъквар Республикэм икIэлэ шъхьалэу Налшык цыкIуагъ ПФР-м и Правление зэхэсыгъо игъэкIотыгъэу илагъэр. Ащ илофшIэн хэлэжыагъ ПФР-м и Къутамэу Адыгэ Республикэм ишIэм ипашцэу Къулэ Аскэрбий. Непэ ащ гуцылэгъу тыфэхъугъ.

— Аскэрбий, УФ-м ПенсиехэмкIэ ифонд и Правление игъэкIотыгъэ зэхэсыгъо зыцырилэгъэ Къэбэртэе-Бэлъкварым укыиКIыгъыгъэ кIодый. Ар зыфэгъэхыгъагъэм кIэкIэу кытфытегуыцIэба.

— Урысые Федерацием ПенсиехэмкIэ ифонд и Правление илэшъхэтэгъу Антон Дроздовым тхьамэтэгъор щызэрихъэзэ, ПенсиехэмкIэ фондым и Правление зэхэсыгъо игъэкIотыгъэ Налшык щырилагъ ыкIи ащ щызэфэхысыжыгъэх кызытэныкIыгъэ илъэсым кIэхъу фэхъугъэхэр. Фондым и Правление хэтхэм ямызакъоу, ащ илофшIэн хэлэжыагъэх УФ-м и Минсоцдравразвитие социальнэ страхованиемкIэ ыкIи къэралыгъо обеспечениемкIэ и Департамент идирикторэу Сергей Афанасьевыр, УФ-м ФедерациемкIэ и Совет бюджетымкIэ и Комитет итхьаматэу Евгений Бушмин, социальнэ страхованиемкIэ Фондым итхьаматэу Сергей Калашниковыр, ПенсиехэмкIэ фондым икIутамэхъу УФ-м и субъект пстэуми ащылэхэм япашцэхэр.

КъэсIон фаеу сеплгы ПФР-м и Правление илэгъэ игъэкIотыгъэ зэхэсыгъор деловой ыкIи зэхъуфкIыгъэ нэпшэншIухэр хэлъхъу зэрэкIуагъэр. ЛъэныкIо пстэуми игъэкIотыгъэу атегуыцIэхъэзэ, кызытэныкIыгъэ илъэсым икIэхуххэр зэрэзэфэхысыжыгъэхэм имызагъоу, ахэр куоу зэхъафгъэх, экспертизэ ашIыгъэх. КупкIэу хэлъыгъэмкIэ ар къыхъащт 2010-рэ илъэсэу пенсие системэм зэхъокIыныгъэшхохэр зыщыфэхъуыцхэм ипгъокIэу зэкIэри зышауплъэкIужыыхэр зэхэсыгъоу щытыгъ пIомэ ухъукощтэп. КъэсIуагъэхэм къахэгъэхъожыгъэн фаеу сеплгы ПФР-м и Правление илэгъэ зэхэсыгъо игъэкIотыгъэм сызэрэхэлэжыагъэм имызагъоу, ятIонэрэ мафэм ПФР-м и региональнэ органхъу Къыблэ федеральнэ округым кыыхиубытэхэрэм ащылэхэм япашцэхэм ялэгъэ зэлукIэми сызэрэщылагъэр. Ащ хэлэжыагъ ПФР-м и Правление ипашцэу Антон Дроздовыр. А зэлукIэм сыкышчыгушылагъ, игъэкIотыгъэу къэсIотагъ пенсие системэм илофшIэн зэхъокIыныгъэу фэхъугъэхэр гъэцкIэжыгъэнхэм (зыфасIорэр номерхъу 56-ФЗ, 212-ФЗ ыкIи 213-ФЗ зытетыхъ федеральнэ законхэр ары) тегъэпсыкIыгъэу ПФР-м и Адыгэ республикэ Къутамэ илофшIэн зэрэзэхъагъэр. Къэлуагъэм хъуцт тэ шIыкIэу дгъэфедэхэрэм сакытегуыцIэхэ хэзгъэуэфыкIыгъэхэм ащыцхэр нэмыкI субъектхэми ялофшIэн

ащыпхырышчыгъэныр игъо зэрэфалъэгъугъэр.

— Илъэс 20-м игъунапкIэ зыщекIоллагъэм УФ-м ПенсиехэмкIэ ифонд и системэ сьд фэдэ зэхэцакIа непэ иIэр, илофшIэнкIэ сьд фэдэ гъунапкIэхэм ар алъылэсыра?

— Непэ УФ-м ПенсиехэмкIэ ифонд зэкIэ Урысыем и субъект 82-м къутамэхэр ащыриI, зэкIэмкIи нэбгырэ мини 100-м ехъу ащ шIэлажъэ, фондым илъэс бюджет, гуцылэм пае, 2010-рэ илъэсым фэдэхэмкIэ триллиони 4-рэ миллиард 680-рэ миллион 39-рэ мэхъу. ПФР-м ипшъэдэкIыжхэр зылылэсыхэр лъэныкIохэм яхьыллагъэу пчъэгъэ заул згъэфедэн слъэкIыщт. Непэ ПенсиехэмкIэ фондым нэбгырэ миллион 38,7-м пенсиехэр арегъэх. Илъэс къэс нэбгырэ миллиони 3-м ехъурэ лэжыагъохэм пенсиехэр афегъэуцу. Нэбгырэ миллион 20-м социальнэ тынхэр алуегъагъэх. Ахэм ямызакъоу, зэкIэ Урысыем Иоф зышIэхэрэм япенсие фытыныгъэхэм яхьылэгъэ учегъэр зэхэщэ. ПенсиехэмкIэ фондым иперсонифицированэ учет базэ гъэшIэгъонэу илэм Урысые Федерацием щыпсэурэ нэбгырэ миллиони 128-м яфитыныгъэхэм яхьылэгъэ къэбархэр хэбгъотэщтых.

ПенсиехэмкIэ фондым ыгъэцкIэжыгъэ Иофыгъохэми кIэкIэу ягугъу къэшыгъэмэ хъуцт. 2009-рэ илъэсым Урысыем щыпсэухэрэм япенсиехэм зыкыгъэлэгъыгъэным ехьыллэгъэ Иофыгъо пстэуу Правительствэм ыгъэнэфагъэр ПФР-м ыгъэцкIэжыгъэ. Гушылэм пае, илъэсым кыкIолцI пенсиехэр пIлэгъогъо индексация ашIыгъэх: гъэтхэпэм и 1-м ыкIи тыгъэгъазэм и 1-м пенсиехэм базовэ Iахъэу ялэр проценти 8,7-у ыкIи процент 31,4-у къалэгъыгъэ; мэлъыгъфэгъум и 1-м ыкIи шыгъхъэу и 1-м ИофшIэнымкIэ пенсиехэм страховой Iахъэу ялэм процент 17,5-у ыкIи проценти 7,5-у кыыхагъэхъуагъ. Ащ нэмыкIэу мэлъыгъфэгъум зэтыгъо шIыкIэм тетэу аратырэ ахъщэ тынхэр процент 13-кIэ нахьыбэ ашIыгъ. А зэпстэу яшIуагъэкIэ илъэсым ииКIыгъом ехъулIэу ИофшIэнымкIэ гурыт пенсиехэр сомэ 6280-м (Адыгэ РеспубликэмкIэ сомэ 5555-м) нэсыгъ; гурыт социальнэ пенсиехэр пенсионерыр зэрэпсэун ылъэкIыщт ахъщэ анахъ макIэу хабзэм ыгъэнэфагъэм лъагъэлэсыгъ ыкIи сомэ 4268-рэ хъугъэ.

— Цыфхэм ашIогъэшIэгъоныцтэу кытшIошIы ПенсиехэмкIэ фондым илъэ-

ныкIокIэ къыкIырэ ИофыгъуакIэхъу 2010-рэ илъэсым кытшIыкIыны ылъэкIыщтхэр. Ахэм уакытегуыцIэн илъэкIыщтэ?

— Сигуапэу ахэми ягугъу къэсшIыщт. Къыхъащт илъэсыкIэм социальнэ мэхъанэ зилэ ИофыгъуакIэхэр агъэцкIэжыыщтых. Дэхэклае тешIагъэу зигугъу тшIырэ валоризациеу совет хабзэм илъэхъанэ ИофшIагъэу ялагъэмкIэ япенсие фытыныгъэхэр (2002-рэ илъэсым ищылэ мазэ и 1-м ехъулIэу зэрэщытыгъэм тегъэпсыкIыгъэу) къалэгъыщтых, пенсиехэм (федеральнэ ыкIи региональнэ) социальнэ тын хэгъэхъожьхэр афашIыщтых ыкIи а зэпстэу яшIуагъэкIэ пенсиехэр хэпшIыкIэу къалэгъыгъэх хъуцт.

Джащ фэдэу 2010-рэ илъэсым ИофшIэнымкIэ пенсиехэр ыкIи социальнэ пенсиехэр индексация ашIыщтых. 2010-рэ илъэсым имэлъыгъфэгъу и 1-м ИофшIэнымкIэ пенсиехэр проценти 6,3-кIэ нахьыбэ хъунхъу агъэнэфагъ. Къэралыгъо пенсие обеспечениемкIэ пенсиехэр (социальнэ пенсиехэр) 2010-рэ илъэсым мэлъыгъфэгъум и 1-м процент 12-у ыкIи бэдзэгъум и 1-м проценти 3,5-у индексация ашIыщтых. Ахэм ямызакъоу, 2010-рэ илъэсым мэлъыгъфэгъум и 1-м кышынублагъэу ЕДВ-р проценти 10-кIэ нахьыбэ хъуцт.

Индексация пстэуми яшIуагъэкIэ къыхъащт 2010-рэ илъэсым ииКIыгъохэм адэжъ ИофшIэнымкIэ гурыт пенсиехэр сомэ 7902-м нагъэсыщт. ЗэкIэмкIи пенсиехэм ыкIи социальнэ тынхэм 2010-рэ илъэсым къэралыгъом мэлъыкIоу аплъуиэгъащтыр хэгъэгум продукцияу кыышакыжырэ (ВВП)-м ипроценти 10-м нэсы.

— Мы кIэлIотагъэхэм сьда джыри къахэгъэхъожьыны илъэкIыщтыр?

— Зигугъу къэсшIыгъэхэм ыкIи нэмыкI упчIэхэм нахь игъэкIотыгъэу сакышчытегуыцIэщт пресс-конференциеу зэхэсшIэщтым.

Джыдэдэм хэзгъэуэфыкIы сшIоигъу ПФР-м иорганэу пэщэныгъэ зыдызесхьэрэм пшъэрылэу кыфагъэуцугъэгъэ пстэури 2009-рэ илъэсым дэгъоу зэрэзэшIуиыхъгъэхэр. ИофшIэнэу дгъэцакIэрэм илъэныкIо IаджхэмкIи Къыблэ федеральнэ округым имызагъоу, зэрэпсау Урысые Федерациеми пэрытныгъэр ащытIыгъ. Ар щыгъу-гъэкIэ афэлэжыгъэн фае ПФР-м и Адыгэ республикэ Къутамэ щылэжырэ пстэуми. АкIуачIэ, яшIэныгъэ, ялэпIэсэныгъэ шъхьамысхъу, агуи апси хэлъэу ахэр афэлэжыгъэх Адыгэ Республикэм щыпсэурэ пенсионерхэм, ыужкIэ пенсием кIоцтхэм, джащ фэдэу социальнэ пенсиехэр зэратыхэрэм.

Ащ пае сазэрафэразэр сигуапэу хэзгъэуэфыкIэ, тимэфэкI ехъулIэу ПФР-м и Къутамэу Адыгэ Республикэм щылэжырэ пстэуми щызышIэрэ пстэуми псауныгъэ пытэ ялэнэу, насыпшIохъу илъэсыбэ агъэшIэнэу, мамырныгъэ щылэжыгъэ дахэ ялэнэу афэсэлэ.

ПФР-м и Адыгэ республикэ Къутамэ ипресс-къулыкъу.

ЯМЭФЭКI ФЭГЪЭХЪЫГЪАГЪ

Адыгеим итхакIохэм я Союз зызэхашагъэр илъэс 75-рэ зэрэхъугъэм фэгъэхыгъэ зэхыхъэ шэклогъум и 18-м щылагъ. Ащ ежъ Союзым хэт тхакIохэм афэшъхъафэу хэлэжыагъэх АР-м лъэпкъ ИофхэмкIэ, IэКIыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адырIэ зэпхыныгъэмкIэ ыкIи къэбар жъугъэм иамалхэмкIэ и Комитет ипашцэу ЖакIэмыкIо Вячеслав, АР-м культурэмкIэ иминистрэ иапэрэ гуадзэу Анфиса Васильевар, Урысыем итеатральнэ ИофшIэхэм я Союз икIутамэу АР-м щылэм итхьаматэу Зыхъэ Заурбий, АР-м икомпози-торхэм я Союз ипашцэу Къэгъэ-зэжъ Байзэт, нэмыкIэхэри.

Пэублэм Адыгэ, Къэбэртэе-Бэлъквар, Къэрэщэе-Щэрджэс республикэхэм январоднэ тхакIоу, творческэ организацием ипашцэу МэщбэшIэ Исхъакъ Адыгеим итхакIохэм я Союз зэхашэнэу зэрэхъугъэм, адыгэ литературэм иуцун зилахьышIу хэзылхъагъэхэм, джырэ лъэхъан организацием Иофэу ышIэрэм афэгъэхыгъэу доклад кышIыгъ.

Ащ ыуж ЖакIэмыкIо Вячеслав АР-м и Президент ыцIэки ежъ ышъхъэки Адыгеим итхакIохэм я Союз хэтхэм ямэфэкIыкIэ къафэгъушIуагъ. Адыгеир къэралыгъом иамалхэмкIэ тхакIохэм ятхыгъэхэр кыдызэгъэкIыхэрэм зэу зрашчыщыр кыIуагъ. Тызхэт лъэхъаныр зэрэкыным емылгытыгъэу республикэм ипашцэ амалэу щылэмкIэ ахэм IэпыIэгъу зрафэхъурэр игушылэ кышчыгъэхъыгъэ. Тхылъхэм якыдызэгъэкIыны пIуагъэхъанэу ыкIи ящыкIэгъэщт Iэмэ-псымэ-

хэр рашэфынхъу Президентым сомэ мин 300 творческэ организацием кызырэфитIупшырэр кыIуагъ.

Нэужым АР-м культурэмкIэ и Министерствэ ыцIэки Анфиса Васильевар Адыгеим итхакIохэм я Союз имэфэкIыкIэ къафэгъушIуагъ. Мыбэдэдэми библиотекхэм ачIэлъынэу лъэпкъ литературэр министрствэм зэрищэфырэр кыIуагъ. ТхакIохэм япроизвениехэм яшIуагъэкIэ адыгэхэм яшэн-зэхэтыкIэхэм нэмыкI лъэпкъхэр ащыгуагъэ зэрэхъухэрэр ипсальэ кышчыгъэхъыгъэ. Хэ-хъоныгъэхэр ренэу ашIынэу, ягухэлъхэр къадэхъунэу ар къафэлъэIуагъ.

Адыгэ лъэпкъ театрэм ыцIэки кызырэгъуоигъэхэм ямэфэкIыкIэ Зыхъэ Заурбий къафэлъэIуагъ. Сыдигъуи тхылъыр дунаим ушызыгъэгъуазэу зэрэщытыр, актерым игушылэ тхакIом ытхырэм зэрелытыгъэр ипсальэ кышчыгъэхъыгъэ.

Джащ фэдэу тхакIохэм къафэгъушIуагъ АР-м икомпози-торхэм я Союз ипашцэу Къэгъэзэжъ Байзэт.

Нэужым Адыгеим итхакIохэм я Союз ыгъэкIэжыгъэ Уставыр здырагъаштэу аштагъ. Творческэ организацием джыри ипэщэнэу МэщбэшIэ Исхъакъ хадзыжыгъэ. Адыгэ тхылъ тедзапIэм ипашцэу Къуй Шыхъамбий ащ игуадзэу агъэнэфагъ. Джащ фэдэу Союзым иправление хэтынхъу хадзыгъэх Шыхъалэхъо Абу, Хъунэго Саидэ, Евгений Саловыр, ЩэшIэ Казбек, Къуй Шыхъамбий.

ДАУТЭ Анжел.

ИОФ ЗЭРЭЗЭДАШIЭЩТЫМ ТЕГУШЫАГЪЭХ

Роспотребнадзорым Адыгэ РеспубликэмкIэ и ГъэIорышIапIэрэ РосздравнадзорымкIэ республикэм и ГъэIорышIапIэрэ зэгъусэхъу 2010-рэ илъэсым уплъэкIун Иофхъабзэу рагъэкIокIыщтхэм, Иоф зэрэзэдашIэщтым иплан щытегушылагъэх бэмышIэу мыхэм здырIагъэ зэхэсыгъом. Ащ кIэщакIо фэхъугъ республикэ прокуратурэр.

Законодательствэм кызырэдильгытэу, уплъэкIун Иофхъабзэхэр зезыхъэрэ органхэм япашцэхэр ащагъэгъозагъэх зилофшIакIэ къыхъащт илъэсым уплъэкIунэу щыт организациехэм яспискэрэ пэшIорыгъэш пIальэу ахэр (уплъэкIунхэр) зэхэщэгъэнхъу кызысцагъэнафэхэрэмэр.

Росздравнадзорым Адыгэ РеспубликэмкIэ и ГъэIоры-

шIапIэ ипресс-къулыкъу кызырэлорэмкIэ, уплъэкIунхъу 2010-рэ илъэсым мы органхэм зэдашIынэу щытхэмкIэ ыкIи ахэр зыщызэхэщтхэ пIальэхэмкIэ зээзгъыгъэх. Зэхэсыгъом хэлэжыгъэ ведомствэхэм япашцэхэм зэрэрахъухъагъэмкIэ, мыхэм яплан хэмыт уплъэкIунхъу ошIэ-дэмышIэу зэхашэнэу хъухэрэмкIи макъэ зэрагъэлужыгъэ ашIыщт, ахэр законодательствэм диштэу регъэкIокIыгъэнхэм Иоф дашIэщт. Джащ фэдэу мы зэхэсыгъом щызэдаштагъ уплъэкIун пшъэрылгыр зилэ органхэм зэкIэми зы справочник зыкI зэдашIынэу, ялофшIэн фэгъэхыгъэ информациеу зылагъэлэсыжыкIы фаер зэкIэ а органхэм япашцэхэм ренэу аIэIэлъыным фэшI.

ЖАКIЭМЫКIО Аминт.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэр гухэкIышхо щыхъоу фэтхъаусыхэ Письмак Сергей Григорий ыкIом, Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэр культурэмкIэ, спортымкIэ, СМИ-мкIэ ыкIи общественнэ организациехэм адырIагъ гъусэныгъэмкIэ икомитет итхьаматэ игуадзэ ятэ дунаим зэрехыжыгъэм фэшI.

АДЫГЭ РЕСПУБЛИКЭМ И ЗАКОН

Къэлэгъэпсын Иофшлэным ехьыллагъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2009-рэ илъэсым бэдзэогъум и 22-м ыштагъ

Урысые Федерацием къэлэгъэпсынымкIэ и Кодекс тегъэпсыкIыгъэу мы Законыр аштагъ Адыгэ Республикэм къэлэгъэпсын Иофшлэным епхыгъэ зэфыщытыкIэхэр шыгъэлорышIэгъэнхэ гухэлъым пае.

А 1-рэ статья. Мы Законом ыгъэнэфэрэ гуры-ИокIэ шъхьалэхэр

Мы Законом ыгъэнэфэрэ гурыИокIэ шъхьалэхэр агъэфедэх Урысые Федерацием къэлэгъэпсынымкIэ и Кодекс ыгъэнэфэрэ мэхъанэхэм атегъэпсыкIыгъэу.

Я 2-рэ статья. Адыгэ Республикэм къэлэгъэпсын Иофшлэным ехьылIэгъэ изаконодательств

Адыгэ Республикэм къэлэгъэпсын Иофшлэным ехьылIэгъэ изаконодательствэ лъапсэ фэхъух Урысые Федерацием къэлэгъэпсынымкIэ и Кодекс, нэмыкI федеральнэ законхэр ыкIи ахэм атегъэпсыкIыгъэхэу къэлэгъэпсын Иофшлэным ылъэныкъокIэ Урысые Федерацием нэмыкI инорматив правовой актхэу аштэхэрэр ыкIи ахэм ахэхьэх мы Законыр ыкIи Адыгэ Республикэм изаконхэр, ахэм атегъэпсыкIыгъэхэу Адыгэ Республикэм нэмыкI норматив правовой актхэу аштэхэрэр.

Я 3-рэ статья. Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм къэлэгъэпсын Иофшлэным ылъэныкъокIэ фитыныгъэу иIэхэр

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм къэлэгъэпсын Иофшлэным ылъэныкъокIэ фитыныгъэу иIэхэм ахэхьэх:

1) норматив правовой гъэлорышIэныр;

2) федеральнэ законодательствэмрэ Адыгэ Республикэм изаконодательствэрэ атегъэпсыкIыгъэу ащ ифитыныгъэхэм ахагъэхьэрэ нэмыкI лъэныкъохэр.

Я 4-рэ статья. Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет къэлэгъэпсын Иофшлэным ылъэныкъокIэ фитыныгъэу иIэхэр

1. Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет къэлэгъэпсын Иофшлэным ылъэныкъокIэ фитыныгъэу иIэхэм ахэхьэх:

1) Адыгэ Республикэм чIыпIэ планированиемкIэ исхемэ зэхэгъэуцогъэныр ыкIи ухэсыгъэныр;

2) Адыгэ Республикэм чIыпIэ планированиемкIэ исхемэ гъэцэкIэжыгъэным иплан ухэсыгъэныр;

3) Урысые Федерацием къэлэгъэпсынымкIэ и Кодекс хъун зылъэкIышIтэу ыгъэнафэхэрэм атегъэпсыкIыгъэу чIыпIэхэр планировкэ шIыгъэнхэм ехьылIэгъэ документациер ухэсыгъэныр;

4) Адыгэ Республикэм къэлэгъэпсынымкIэ ипроектхэр зэхэгъэуцогъэнхэм ехьылIэгъэ нормативхэр ухэсыгъэнхэр;

5) Урысые Федерацием къэлэгъэпсынымкIэ и Кодекс хъун зылъэкIышIтэу ыгъэнафэхэрэм атегъэпсыкIыгъэу псэолъэшIыным епхыгъэ къэралыгъо уплэкIуныр зэшIохыгъэныр;

6) Урысые Федерацием чIыпIэ планированиемкIэ исхемэ зэхэгъэуцогъэныр ыкIи зышIолъыгъэр кыхиубыгъэр муниципальнэ образованиехэм чIыпIэ зыгъэлорышIэжынымкIэ яорганхэм Урысые Федерацием чIыпIэ планированиемкIэ исхемэ ипроект алыгыгъэIэсыгъэныр;

7) чIыпIэ зыгъэлорышIэжыным иорганхэм къатыгъэ заключениехэр ылтапсэу, Урысые Федерацием чIыпIэ планированиемкIэ исхемэ ипроект изэхэубытэгъэ заключение гъэхъазыргыгъэныр;

8) Урысые Федерацием къэлэгъэпсынымкIэ и Кодекс хъун зылъэкIышIтэу ыгъэнафэхэрэм атегъэпсыкIыгъэу, Урысые Федерацием чIыпIэ планированиемкIэ исхемэ ипроект езэгыгъэныр;

9) Урысые Федерацием къэлэгъэпсынымкIэ и Кодекс хъун зылъэкIышIтэу ыгъэнафэхэрэм атегъэпсыкIыгъэу, Урысые Федерацием исуъектхэу Адыгэ Республикэм гъунапкъэ кыдызиIэхэм чIыпIэ планированиемкIэ ясхемэхэм япроектхэм язэгыгъэныр;

10) Урысые Федерацием къэлэгъэпсынымкIэ и Кодекс хъун зылъэкIышIтэу ыгъэнафэхэрэм атегъэпсыкIыгъэу, муниципальнэ районхэм чIыпIэ планированиемкIэ ясхемэхэм япроектхэм язэгыгъэныр;

11) Урысые Федерацием къэлэгъэпсынымкIэ и Кодекс хъун зылъэкIышIтэу ыгъэнафэхэрэм атегъэпсыкIыгъэу, псэупIэхэм ыкIи къэлэ койхэм ягенеральнэ планхэм япроектхэм язэгыгъэныр;

12) зыгорэкIэ физическэ лицэхэм ящIэныгъэ е япсауныгъэ, физическэ ыкIи юридическэ лицэхэм ямылкъу зэрар кыфахыгъэмэ, псауныгъэр къэухъумэгъэным иобъектхэм, гъэсэныгъэм, культурэм, зыгъэпсэфыным, спортым яобъектхэм е нэмыкI социальнэ ыкIи коммунальнэ-бытовой мэхъанэ зилэ объектхэм, транспорт инфраструктурэм, сатыум, общественнэ гъэшхэным, деловой, административнэ, финанс, дин мэхъанэ зилэ объектхэм, унэ фондым иобъектхэу (цIыфхэр зычIэсыхэрэ яунэе псэуалъэхэр хэмытхэу) щынагъо зыпымылхэм, техникэ лъэныкъомкIэ кынэу щымытхэм къэлэгъэпсын Иофшлэным ехьылIэгъэ законодательствэр зраукъуагъэм лъапсэ фэхъугъэр зрагъэунафьрэ шыкIэр ухэсыгъэныр;

13) гухэлъ гъэнэфагъэм телъытэгъэ республикэ программэхэу пIэлъэ кIыхьэ зилэхэр зэхэгъэуцогъэнхэр, ухэсыгъэнхэр ыкIи гъэцэкIэжыгъэнхэр;

14) Адыгэ Республикэм чIыпIэ планированиемкIэ исхемэ ипроект ехьылIэгъэ зэгъэшIу коммиссие зэхэгъэным фэгъэхьыгъэ унашъо шIыгъэныр;

15) федеральнэ законодательствэрэ Адыгэ Республикэм изаконодательствэрэ ифитыныгъэхэм нэмыкI полномочиехэу кыхалыгътэхэрэр.

2. Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет къэлэгъэпсын Иофшлэным ылъэныкъокIэ кыкIэлъыкIорэ фитыныгъэхэр иIэх:

1) чIыпIэ планированием ипроектхэм ядокументхэр зэгъусэхэу зодагъэхъазырынхэм кIэщакIо фэхъугъэныр;

2) зэтырагъэпсыхьэгъэ чIыпIэм хэхъоныгъэхэр егъэшIыгъэнхэм ехьылIэгъэ зэгъыныгъэ адэшIыгъэным ифитыныгъэ пае аукционым рагъэуцогъэ пкыгъом егъэжъепIэ уасэу иIэр гъэнэфэгъэным пылъ методикэр кыхэхыгъэныр;

3) къэлэгъэпсын регламентыр зылъымыIэсыхэрэ е къэлэгъэпсын регламентым кыхимыубытэхэрэ чIыгу Iахьхэм псэуалъэ ащшIыгъэным пае Iизын зэраратырэ шыкIэр гъэнэфэгъэныр;

4) Урысые Федерацием, Урысые Федерацием исуъект, муниципальнэ образованиехэм чIыпIэ планированиемкIэ ядокументхэм зэхъокIыныгъэхэр афэшIыгъэнхэм ехьылIэгъэ предложениехэр тыгъэнхэр;

5) къэлэгъэпсын Иофшлэным ухъазырыныгъэ егъэгъотыгъэным иинформационнэ системэ илъ къэбархэр кы- Iэклагъэхъанхэм пае чIыпIэ зыгъэлорышIэжыным иорганхэм упчIэхэр афэгъэхьыгъэнхэр;

6) къэлэгъэпсын Иофшлэныр агъэцакIэзэ е капиталнэ псэолъэшIыным иобъектхэм Иоф арагъашIэзэ, физическэ лицэхэм зэрарэу къафахыгъэм пае Законом ыгъэнэфэрэ компенсациехэр ятыжыгъэнхэм ехьылIэгъэ унашъо шIыгъэныр;

7) федеральнэ законодательствэм ыкIи Адыгэ Республикэм изаконодательствэ ипшъэрылхэм къахалыгъэрэ нэмыкI фитыныгъэхэр.

3. Урысые Федерацием къэлэгъэпсынымкIэ и Кодекс, Урысые Федерацием нэмыкI ифедеральнэ законхэм ыкIи норматив правовой актхэм, мы Законом, Адыгэ Республикэм инэмыкI норматив правовой актхэм атегъэпсыкIыгъэу архитектурэм, къэлэгъэпсыным ыкIи инженер лъыхъонхэм алъэныкъокIэ Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хэбзэ орган фэшIкIэ агъэнэфэгъэ иуполномоченнэ фитыныгъэу иIэхэр Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет егъэнафэх.

Я 5-рэ статья. Муниципальнэ образованиехэм чIыпIэ планированиемкIэ ядокументхэр

Муниципальнэ образованиехэм чIыпIэ планированиемкIэ ядокументхэу щытых:

1) муниципальнэ районхэм чIыпIэ планированиемкIэ ясхемэхэр;

2) псэупIэхэм ягенеральнэ планхэр;

3) къэлэ койхэм ягенеральнэ планхэр.

Я 6-рэ статья. Муниципальнэ районым чIыпIэ планированиемкIэ исхемэ шыщхэр

1. Муниципальнэ районым чIыпIэ планированиемкIэ исхемэ шыщых чIыпIэ планированием иположение ыкIи ифэшъошэ картхэр (схемэр).

2. ЧIыпIэ планированием ехьылIэгъэ положением хэхьэх:

1) чIыпIэ планированием гухэлъэу ыкIи пшъэрылхэу ыгъэнафэхэрэм къапытхыгъэхэр;

2) чIыпIэ планированием ехьылIэгъэ Иофыгъохэм ахэхьэхэрэр ыкIи ахэр гъэцэкIэжыгъэнхэм зэкIэлъыкIуа- IкIэу яIэм ехьылIэгъэ унашъохэр.

3. ЧIыпIэ планированием исхемэ игъусэ картхэм (схемэхэм) ахэхьэх:

1) чIыпIэ планированием исхемэ чертеж шъхьаIэу игъусэр;

2) чIыпIэ, чIыгу гъунапкъэхэм якартхэр (ясхемэхэр) ыкIи ограничениехэр;

3) муниципальнэ районым капиталнэ псэолъэшIынымкIэ чIыпIэ мэхъанэ зилэ объектэу шагъэуцущтэу агъэнэфагъэм изонэ игъунапкъэхэм якарт (ясхемэ).

4. Чертеж шъхьаIэм къыщагъэлыгъагъох мы статьям ия 5 — 12-рэ Iахьхэм агъэнэфэрэ къэбархэр.

5. ЧIыпIэхэм, чIыгухэм ягъунапкъэхэм ыкIи пшIэ мыхъушIтхэм яхьылIэгъэ картхэм (схемэхэм) къащэгъэлыгъагъох:

1) административнэ гъунапкъэхэм ясхемэ;

2) чIыпIэхэр гъэфедэгъэнхэмкIэ пшIэ мыхъушIтхэм ясхемэ;

3) чIыпIэхэм ыкIи чIыгухэм ягъунапкъэхэм ясхемэ.

6. Административнэ гъунапкъэхэм ясхемэ къыщагъэлыгъагъох:

1) муниципальнэ районым хэхьэрэ псэупIэхэм гъунапкъэу яIэхэр, джащ фэдэу псэупIэхэм азыфагу илъ чIыпIэхэм арыт псэупIэхэм ягъунапкъэхэр;

2) муниципальнэ районым хэхьэрэ псэупIэхэм ягъунапкъэхэр зэхъокIыгъэнхэмкIэ предложениехэр, джащ фэдэу муниципальнэ районым чIыпIэ планированиемкIэ исхемэ ипроект телъхьапIэ етыгъэным ехьылIэгъэ материалхэм атегъэпсыкIыгъэу, псэупIэхэм азыфагу илъ шъолъырым ит псэупIэм игъунапкъэхэр.

7. ЧIыпIэхэр гъэфедэгъэнхэмкIэ пшIэ мыхъушIтхэм яхьылIэгъэ схемэм къыщагъэлыгъагъох:

1) Урысые Федерацием изаконодательствэ тегъэпсыкIыгъэу, ащ хэхьэх Урысые Федерацием, Адыгэ Республикэм, муниципальнэ районхэм ахэхьэрэ псэупIэхэм ягенеральнэ планхэм ахэтэу чIыпIэ планированием идокументхэм адиштэу аухэсыгъэхэри, хэушъхьафыкIыгъэ шапхэхэм атетэу агъэфедэрэ зонэхэм ягъунапкъэхэу, джащ фэдэу чIыопс ыкIи техногеннэ нэшанэ зыхэлъ тхьамыклагъохэр кызышыхъунхэ ыкIи ахэм къатыхэрэр зылыIэсынхэ ылъэкIышIт чIыпIэхэм ягъунапкъэхэу агъэнэфагъэхэр;

2) Урысые Федерацием, Адыгэ Республикэм чIыпIэ планированиемкIэ, муниципальнэ районым хэхьэрэ псэупIэхэм ягенеральнэ план атегъэпсыкIыгъэу чIыпIэ планированиемкIэ зыцIэ къелогъэ документхэм хэушъхьафыкIыгъэу агъэфедэрэ зонэхэм ягъунапкъэхэр гъэнэфэгъэнхэмкIэ, зэхъокIыгъэнхэмкIэ, джащ фэдэу муниципальнэ районым чIыпIэ планированиемкIэ исхемэ ипроект телъхьапIэ фэшIыгъэным ехьылIэгъэ материалхэм атегъэпсыкIыгъэу чIыопс ыкIи техногеннэ нэшанэ зилэ Иофыгъохэр кызышыхъунхэ ыкIи ахэм къатыгъэхэр зылыIэсынхэ ылъэкIышIт чIыпIэхэм ягъунапкъэхэр зэхъокIыгъэнхэмкIэ предложениехэр;

8. Шъолъырым ыкIи чIыгухэм ягъунапкъэхэм ясхемэ къыщагъэлыгъагъох:

1) мэкъумэщ мэхъанэ зилэ чIыгухэм ягъунапкъэхэу, космическэ Иофшлэныр зехьэгъэным телъытэгъэ чIыгухэм ягъунапкъэхэу, зыкъэухъумэжыным ыкIи щынэгъончъагъэм, фэшIкIэ гъэпсыгъэ нэмыкI гухэлъхэм ателъытэгъэ чIыгухэм ягъунапкъэхэу, мзэ фондым, псы фондым, федеральнэ ыкIи республикэ мэхъанэ зилэ хэушъхьафыкIыгъэу къаухъумэрэ чIыопс шъолъырым ячIыгухэм ягъунапкъэхэу, промышленностым, энергетикэм, транспортым, связым ячIыгу гъунапкъэхэу, культурэ кIэным иобъектхэм ячIыпIэхэм ягъунапкъэхэу шыIэхэр, джащ фэдэу Урысые Федерацием, Адыгэ Республикэм чIыпIэ планированиемкIэ ядокументхэм ахэтхэу аухэсыгъэхэр;

2) Урысые Федерацием, Адыгэ Республикэм чIыпIэ планированиемкIэ япредложениехэр, мэкъумэщ мэхъанэ зилэ чIыгухэм ягъунапкъэхэр, космическэ Иофшлэныр зэхэгъэным пае чIыгухэм ягъунапкъэхэм, зыкъэухъумэжыным ыкIи щынэгъончъагъэм, фэшIкIэ гъэпсыгъэ нэмыкI мэхъанэ зилэ чIыгухэм ягъунапкъэхэм, мзэ фондым, псы фондым, федеральнэ ыкIи республикэ мэхъанэ зилэхэу хэушъхьафыкIыгъэу къаухъумэрэ шъолъырым ячIыгухэм ягъунапкъэхэм, промышленностым, энергетикэм, транспортым, связым ячIыгу гъунапкъэхэм, культурэ кIэным иобъектхэм яшъолъырым ягъунапкъэхэм алъэныкъокIэ муниципальнэ районым чIыпIэ планированиемкIэ исхемэ ипроект телъхьапIэхэр фэшIыгъэнхэм ехьылIэгъэ материалхэм атегъэпсыкIыгъэу а документхэм зэхъокIыныгъэхэр афэшIыгъэнхэр.

9. Муниципальнэ районым капиталнэ псэолъэшIынымкIэ чIыпIэ мэхъанэ зилэ объектэу зыщагъэпсыщтым изонэу агъэнэфагъэм игъунапкъэ икарт (схемэ) хагъахьэх:

1) объектхэм ыкIи инженернэ-техническэ ухъазырыныгъэм исетхэм хэхъоныгъэ ягъэшIыгъэным исхемэ;

2) транспорт инфраструктурэм иобъектхэм хэхъоныгъэ ягъэшIыгъэным исхемэ;

3) нэмыкI объектхэм, социальнэ фэIо-фашIэхэр зыщагъэцэкIэрэ объектхэри зэрэдыхэтхэу, хэхъоныгъэ ягъэшIыгъэным исхемэ.

10. Объектхэм ыкIи инженернэ-техническэ ухъазырыныгъэм исетхэм хэхъоныгъэ ягъэшIыгъэным исхемэ къыщагъэлыгъагъох:

1) муниципальнэ районым игъунапкъэхэм ателъытагъэу агъэпсыщтхэу агъэнэфэгъэ электро- ыкIи газоснабжением иобъектхэу муниципальнэ районым чIыпIэ планированиемкIэ исхемэ хэтхэу аухэсыгъэхэм язонэ игъунапкъэхэр;

2) федеральнэ, республикэ мэхъанэ зилэхэ, муниципальнэ, псэупIэ чIыпIэ мэхъанэ зилэхэ объектхэр ыкIи инженер-техническэ ухъазырыныгъэм исетхэр ащыгъэпсыгъэнхэм пае аратыгъэ чIыгу Iахьхэм е зыцIэ къелогъэ объектхэр ыкIи сетхэр зыщагъэпсыгъэхэм ягъунапкъэхэр;

3) федеральнэ, республикэ мэхъанэ зилэхэ, псэупIэхэмкIэ чIыпIэ мэхъанэ зилэхэ, Урысые Федерацием, Адыгэ Республикэм чIыпIэ планированиемкIэ ядокументхэм, муниципальнэ районым хэхьэрэ псэупIэхэм ягенеральнэ планхэм атегъэпсыкIыгъэу аухэсыгъэхэр объектхэр ыкIи инженер-техническэ ухъазырыныгъэмкIэ сетхэр зыщагъэпсыщтхэу агъэнэфагъэхэм ягъунапкъэхэр;

4) объектхэу ыкIи инженер-техническэ сетхэу шыIэхэм ыкIи агъэпсыщтхэу агъэнэфагъэхэм ягъэ зэкIын ылъэкIышIт зонэхэм ягъунапкъэхэр;

5) Урысые Федерацием, Адыгэ Республикэм чIыпIэ планированиемкIэ, муниципальнэ районым хэхьэрэ псэупIэм игенеральнэ план яхьылIэгъэ предложение-

АДЫГЭ РЕСПУБЛИКЭМ И ЗАКОН

хэр, федеральнэ, республикэ ыкIи псэупIэ чIыпIэ мэхъанэ зилэ объектхэу ыкIи инженернэ-техническэ ухъазырыныгъэм исетъхэу агъэпсыштхэу агъэнэфэгъэхэм ягъунапкъэхэр зэхьокIыгъэнхэм ылъэныкъокIэ а документхэм муниципальнэ районым чIыпIэ планированиемкIэ исхемэ ипроект лъапсэ фэшIыгъэным ехьылIэгъэ материалхэм атегъэпсыкIыгъэу зэхьокIыныгъэхэр афэшIыгъэнхэр.

11. Транспорт инфраструктурэм иобъектхэм хэхьоньгъэ ягъэшIыгъэным исхемэ къыщагъэлыгъагъох:

1) капиталнэ псэолъэшIыным иобъектхэу муниципальнэ районымкIэ чIыпIэ мэхъанэ зилэхэр — псэупIэхэр зэзыхьэхэр автомобиль гъогухэу, лъэмыджхэу, нэмыкI транспорт инженер псэуалъэхэу муниципальнэ районым игъунапкъэ къыхиубытэхэу, ау псэупIэхэм ягъунапкъэ хэмыхьэхэрэр зыщагъэпсыштхэу агъэнэфэгъэ зонэхэм ягъунапкъэхэр;

2) транспорт инфраструктурэм иобъектхэу республикэ, федеральнэ мэхъанэ зилэхэр, муниципальнэ районымкIэ, псэупIэхэмкIэ чIыпIэ мэхъанэ зилэхэр ащагъэпсынхэм пае чIыгу Iахъэу аратыгъэхэм е а чIыпIэхэм ащыгъэпсыгъэхэм язонэ икыунапкъэхэр;

3) транспорт инфраструктурэм иобъектхэу федеральнэ, республикэ мэхъанэ зилэхэу, псэупIэхэмкIэ чIыпIэ мэхъанэ зилэхэу Урысые Федерацием, Адыгэ Республикэм чIыпIэ планированиемкIэ ядокументхэм, муниципальной районым хэхьэрэ псэупIэхэм ягенеральнэ планхэм ахэтхэу аухэсыгъэхэр зыщагъэпсыштхэу агъэнэфэгъэ зонэхэм ягъунапкъэхэр;

4) транспорт инфраструктурэм иобъектхэу щыIэхэм ыкIи агъэпсыштхэу агъэнэфэгъэхэм ягъэ къызыщыкIон ылъэкIышт зонэхэм ягъунапкъэхэр;

5) Урысые Федерацием, Адыгэ Республикэм чIыпIэ планированиемкIэ, муниципальной районым хэхьэрэ псэупIэхэм ягенеральнэ планхэмкIэ предложениехэр, транспорт инфраструктурэм иобъектхэу федеральнэ, республикэ мэхъанэ зилэхэу, муниципальной районымкIэ чIыпIэ мэхъанэ зилэхэу муниципальной районым чIыпIэ планированиемкIэ исхемэ ипроект ительхьапIэхэм яхьылIэгъэ материалхэм атегъэпсыкIыгъэу агъэпсыштхэу агъэнэфэгъэхэм ягъунапкъэхэр зэхьокIыгъэнхэм ылъэныкъокIэ а документхэм зэхьокIыныгъэхэр афэшIыгъэнхэр.

12. НэмыкI объектхэм хэхьоньгъэхэр ягъэшIыгъэнхэм, социальнэ фэIо-фашIэхэм яхьылIэгъэ объектхэр зэрэдыхэтхэу, исхемэ къыщагъэлыгъагъох:

1) капиталнэ псэолъэшIынымкIэ нэмыкI объектхэу муниципальной районым чIыпIэ зыгъэIорышIэжынымкIэ иорганхэм япшъэрылхэр агъэцкIэжыныхэм пае гъэпсыгъэнхэ фаеу агъэнэфэгъэхэр зыщашIыштхэ зонэм игъунапкъэхэр;

2) федеральнэ, республикэ мэхъанэ, муниципальной район, псэупIэ мэхъанэ зилэ нэмыкI объектхэр ащагъэпсынхэм пае чIыгу Iахъэу аратыгъэхэм е а объектхэр зытетыхэ чIыпIэхэм ягъунапкъэхэр;

3) федеральнэ, республикэ, псэупIэ чIыпIэ мэхъанэ зилэ объектхэу Урысые Федерацием, Адыгэ Республикэм чIыпIэ планированиемкIэ ядокументхэм, муниципальной районым хэхьэрэ псэупIэхэм ягенеральнэ планхэм атегъэпсыкIыгъэу аухэсыгъэхэр зыщагъэпсыштхэу агъэнэфэгъэхэм ягъунапкъэхэр;

4) агъэпсыштхэу агъэнэфэгъэ е щыIэ объектхэм ягъэ къызыщагъэIон алъэкIышт зонэхэм ягъунапкъэхэр;

5) Урысые Федерацием, Адыгэ Республикэм чIыпIэ планированиемкIэ, муниципальной районым хэхьэрэ псэупIэхэм ягенеральнэ планхэмкIэ предложениехэр, муниципальной районым чIыпIэ планированиемкIэ исхемэ ипроект ительхьапIэхэм яхьылIэгъэ материалхэм атегъэпсыкIыгъэу федеральнэ, республикэ мэхъанэ, муниципальной районымкIэ чIыпIэ мэхъанэ зилэ объектхэу агъэпсыштхэу агъэнэфэгъэхэм ягъунапкъэхэм зэхьокIыныгъэхэр афэшIыгъэнхэм ылъэныкъокIэ зыцIэ къелогъэ документхэм зэхьокIыныгъэхэр афэшIыгъэнхэр.

13. Урысые Федерацием, Адыгэ Республикэм чIыпIэ планированиемкIэ, муниципальной районым хэхьэрэ псэупIэхэм ягенеральнэ планхэмкIэ предложениехэр е мы статьям ия 6-рэ Iахэ ия 2-рэ пункт, ия 7-рэ Iахэ ия 2-рэ пункт, ия 8-рэ Iахэ ия 2-рэ пункт, ия 10-рэ Iахэ ия 5-рэ пункт, ия 11-рэ Iахэ ия 5-рэ пункт, ия 12-рэ Iахэ ия 5-рэ пункт агъэнэфэгъэ документхэм зэхьокIыныгъэхэр афэшIыгъэнхэр муниципальной районым чIыпIэ планированиемкIэ исхемэ хэтхэу хэушъхьафыкIыгъэ схемэIэ къагъэлыгъэнхэм алъэкIышт.

14. Муниципальнэ районым чIыпIэ планированиемкIэ исхемэ хэтхэу карт (схемэ) пэпчъ зы схемэм е схемэ пчъагъэм тегъэпсыкIыгъэу, зифэшъошэ схемэхэм япычыгъохэр зэрэдыхэтхэу, къагъэлыгъэнхэр алъэкIышт. Чертеж шъхьалэр, нэмыкI картхэр (схемэхэр), картхэм (схемэхэм) япычыгъохэр заказ язытыгъэм итехническэ задание диштхэу ащ фэдэ схемэм ипроект гъэхъазырыгъэным ехьылIэгъэ ззэгъыныгъэм (контрактым) голъэу атыгъэм тегъэпсыкIыгъэу масштабхэм атетхэу къагъэхъазырых.

15. Капитальнэ псэолъэшIыным иобъектхэу агъэпсыштхэу агъэнэфэгъэм ыкIи муниципальной районымкIэ чIыпIэ мэхъанэ зилэм изонэ игъунапкъэхэм яхьылIэгъэ картхэм (схемэхэм) къащагъэлыгъэнхэр къэбархэр къагъэныхэ алъэкIышт шъолъырхэм, чIыгухэм ыкIи ограничениехэм ягъунапкъэхэм якартхэм (ясхемэхэм) ащ фэдэ къэбархэр атыратхэхэзэ.

Я 7-рэ статья. ПсэупIэм игенеральнэ план, къэлэ коим игенеральнэ план зэрэзэхэтыр

1. ПсэупIэм игенеральнэ план, къэлэ коим игенеральнэ план ахэхьэх чIыпIэ планированием иположениехэр ыкIи зифэшъошэ картхэр (схемэхэр).

2. ЧIыпIэ планированием иположение хэхьэх:

1) чIыпIэ планированием гухэлъэу ыкIи пшъэрылхэу ыгъэнафэхэрэр къызылотыкIыгъэр;

2) чIыпIэ планированием ехьылIагъэу зэшIохыгъэн фаехэр ыкIи ахэм ягъэцкIэн зэкIэлыкIуакIэу иIэр.

3. Генеральнэ планым икартхэм (исхемэхэм) ащыщых:

1) чертеж шъхьалэр;

2) шъолъырхэм, чIыгухэм, ограничениехэм ягъунапкъэхэм якартхэр (ясхемэхэр);

3) капиталнэ псэолъэшIынымкIэ чIыпIэ мэхъанэ зилэ объектхэу агъэпсыштхэу агъэнэфэгъэм изонэ игъунапкъэхэм якарт (ясхемэ).

4. Чертеж шъхьалэм къыщагъэлыгъагъох мы статьям ия 5—13-рэ Iахьхэм агъэнэфэгъэ къэбархэр.

5. Шъолъырхэм, чIыгухэм, органичениехэм ягъунапкъэхэм якартхэм (ясхемэхэм) ахэхьэх:

1) функциональнэ зонэхэм ясхемэ;

2) административнэ гъунапкъэхэм ясхемэ;

3) шъолъырхэр гъэфедэгъэнхэмкIэ пшIэ мыхьуштхэм ясхемэ;

4) шъолъырхэм ыкIи чIыгухэм ягъунапкъэхэм ясхемэ.

6. Функциональнэ зонэхэм ясхемэ къыщагъэлыгъагъох генеральнэ планхэм ахэтхэу аухэсырэ функциональнэ зонэхэр — зычIэсыхэрэ унэхэм, производственнэхэм, шъолъырхэм яхэхьоньгъэхэм ялхыгъэ нэмыкI функциональнэ зонэхэр ащ фэдэ зонэхэм хэхьоньгъэу афэхьуштхэм агъэнафэхэрэм къатыштхэр къыдагъэлыгъагъэхэзэ.

7. Административнэ гъунапкъэхэм ясхемэхэм къащагъэлыгъагъох:

1) псэупIэхэм, къэлэ койхэм ягъунапкъэхэр, псэупIэм, къэлэ коим ахэхьэрэ чылагъохэм ягъунапкъэхэр;

2) Генеральнэ планым ипроект лъапсэ фзышIырэ материалхэм атегъэпсыкIыгъэу, псэупIэм, къэлэ коим ахэхьэрэ псэупIэхэм, къэлэ коим, чылагъохэм ягъунапкъэхэр зэхьокIыгъэнхэмкIэ предложениехэр.

8. Шъолъырхэр гъэфедэгъэнхэмкIэ пшIэ мыхьуштхэм ясхемэ къыщагъэлыгъагъох:

1) Урысые Федерацием изаконодательствэ тегъэпсыкIыгъэу, ащ хэхьэх Урысые Федерацием, Адыгэ Республикэм, муниципальной районым чIыпIэ планированиемкIэ ядокументхэм (зыгорэкIэ псэупIэм игенеральнэ план зэхагъэуцомэ) атегъэпсыкIыгъэу аухэсхэрэри, хэушъхьафыкIыгъэ шапхэхэм атегъэпсыкIыгъэу агъэфедэрэ шъолъырхэм язонэхэм ягъунапкъэхэу, джащ фэдэу чIыопс ыкIи техногеннэ нэшанэ зилэ Iофыгъохэр къызыщыхьунхэ ыкIи ахэм зиягъэ якIын ылъэкIышт шъолъырхэм ягъунапкъэхэу агъэнафэхэрэр;

2) Урысые Федерацием, Адыгэ Республикэм, муниципальной районым (зыгорэкIэ псэупIэм игенеральнэ план зэхагъэуцомэ) чIыпIэ планированиемкIэ япредложениехэр, хэушъхьафыкIыгъэ шапхэхэм атегъэпсыкIыгъэу агъэфедэрэ шъолъырхэм язонэхэм ягъунапкъэхэр, джащ фэдэу чIыопс ыкIи техногеннэ нэшанэ зилэ Iофыгъохэр къызыщыхьунхэ ыкIи ахэм къыздахьыгъэхэр зылыIэсынхэ ылъэкIыштхэм ягъунапкъэхэм генеральнэ планым ипроект зэхэгъэуцогъэным лъапсэу иIэхэм атегъэпсыкIыгъэу зэхьокIыныгъэхэр афэшIыгъэнхэм ылъэныкъокIэ а документхэм зэхьокIыныгъэхэр афэшIыгъэнхэр.

9. Шъолъырхэм ыкIи чIыгухэм ягъунапкъэхэм ясхемэ къыщагъэлыгъагъох:

1) мэкъумэщ мэхъанэ зилэ чIыгухэм ягъунапкъэхэу, космическэ IофшIэныр зэхэщэгъэным пае агъэнэфэгъэ чIыгухэм ягъунапкъэхэу, зыкъэухьумэжыгъэнымкIэ ыкIи щынэгъончъагъэмкIэ чIыгухэм ягъунапкъэхэу, фэшIкIэ гъэпсыгъэ гухэлхэм апае агъэфедэрэ нэмыкI чIыгухэм ягъунапкъэхэу, мэз фондым ичIыгухэм ягъунапкъэхэу, псы фондым ичIыгухэм ягъунапкъэхэу, федеральнэ ыкIи республикэ мэхъанэ зилэхэу хэушъхьафыкIыгъэу къаухьумэрэ природэ шъолъырхэм ячIыгухэм ягъунапкъэхэу, промышленностым, энергетикэм, транспортм, связым ячIыгухэм ягъунапкъэхэу, культурэ Iэным иобъектхэм яшъолъырхэм ягъунапкъэхэу щыIэхэр ыкIи Урысые Федерацием, Адыгэ Республикэм чIыпIэ планированиемкIэ ядокументхэм ахэтхэу аухэсыгъэхэр;

2) Урысые Федерацием, Адыгэ Республикэм чIыпIэ планированиемкIэ япредложениехэр, мэкъумэщ мэхъанэ зилэ чIыгухэм ягъунапкъэхэр, космическэ IофшIэныр зэхэщэгъэным пае чIыгухэм ягъунапкъэхэр, зыкъэухьумэжыгъэным ыкIи щынэгъончъагъэм ячIыгухэм ягъунапкъэхэр, фэшIкIэ агъэнэфэгъэ нэмыкI мэхъанэ зилэ чIыгухэм ягъунапкъэхэр, мэз фондым ичIыгухэм ягъунапкъэхэр, псы фондым ичIыгухэм ягъунапкъэхэр, федеральнэ ыкIи республикэ мэхъанэ зилэу хэушъхьафыкIыгъэу къаухьумэрэ природэ шъолъырхэм ячIыгухэм ягъунапкъэхэр, промышленностым, энергетикэм, транспортм, связым апае чIыгухэм ягъунапкъэхэр, культурэ Iэным иобъектхэм яшъолъырхэм ягъунапкъэхэр генеральнэ планым ипроект ылъапсэхэм иматериалхэм атегъэпсыкIыгъэу агъэнэфэгъэнхэм ыкIи зэхьокIыгъэнхэм алъэныкъокIэ а документхэм зэхьокIыныгъэхэр афэшIыгъэнхэр.

10. Капитальнэ псэолъэшIынымкIэ чIыпIэ мэхъанэ зилэ

объектхэр зыщагъэпсыштхэу агъэнэфэгъэ зонэм игъунапкъэхэм якартэ (схемэ) хагъахьэх:

1) объектхэм ыкIи инженернэ-техническэ ухъазырыныгъэм исетъхэм хэхьоньгъэ ягъэшIыгъэным исхемэ;

2) транспорт инфраструктурэм иобъектхэм хэхьоньгъэ ягъэшIыгъэным исхемэ;

3) нэмыкI объектхэм, социальнэ фэIо-фашIэхэм атегъэпсыкIыгъэу зэрэдыхэтхэу, хэхьоньгъэ ягъэшIыгъэным исхемэ.

11. Объектхэм ыкIи инженернэ-техническэ ухъазырыныгъэмкIэ сетъхэм хэхьоньгъэ ягъэшIыгъэным исхемэ къыщагъэлыгъагъох:

1) капиталнэ псэолъэшIынымкIэ объектхэр зыщагъэпсыштхэу агъэнэфэгъэ зонэм игъунапкъэхэр — электро-, фэдэ-, газ-, псы снабжением ыкIи псыр дэгъэчбыгъэным иобъектхэр псэупIэм, къэлэ коим ягъунапкъэхэм атегъэпсыкIыгъэу;

2) объектхэу ыкIи инженернэ-техническэ ухъазырыныгъэмкIэ сетъхэу федеральнэ, республикэ, чIыпIэ мэхъанэ зилэхэр ащыгъэпсыгъэнхэм пае аратыгъэ чIыгу Iахьхэм е зыцIэ къелогъэ объектхэр ыкIи сетъхэр зыщагъэпсыгъэхэм ягъунапкъэхэр;

3) объектхэу ыкIи инженернэ-техническэ ухъазырыныгъэмкIэ сетъхэу федеральнэ, республикэ, муниципальной районымкIэ чIыпIэ мэхъанэ зилэхэр зыщагъэпсыштхэу агъэнэфэгъэм игъунапкъэхэу Урысые Федерацием, Адыгэ Республикэм, муниципальной районым (псэупIэм игенеральнэ план зэхагъэуцомэ) чIыпIэ планированиемкIэ ядокументхэм атегъэпсыкIыгъэу аухэсхэрэр;

4) объектхэу ыкIи инженернэ-техническэ ухъазырыныгъэмкIэ сетъхэу щыIэхэм ыкIи агъэпсыштхэу агъэнэфэгъэхэм зиягъэ къагъэны ылъэкIышт зонэхэм ягъунапкъэхэр;

5) Урысые Федерацием, Адыгэ Республикэм, муниципальной районым (псэупIэм игенеральнэ план агъэхъазырмэ) чIыпIэ планированиемкIэ япредложениехэр, федеральнэ, республикэ, муниципальной районымкIэ чIыпIэ мэхъанэ зилэ объектхэу ыкIи инженернэ-техническэ ухъазырыныгъэмкIэ сетъхэу агъэпсыштхэу агъэнэфэгъэхэм ягъунапкъэхэм генеральнэ планым ипроект ылъапсэхэм атегъэпсыкIыгъэу а документхэм зэхьокIыныгъэхэр афэшIыгъэнхэр.

12. Транспорт инфраструктурэм иобъектхэм хэхьоньгъэ ягъэшIыгъэным исхемэ къыщагъэлыгъагъох:

1) капиталнэ псэолъэшIынымкIэ чIыпIэ мэхъанэ зилэ объектхэр — зэкIэми агъэфедэрэ автомобиль гъогухэр, лъэмыджхэр ыкIи нэмыкI транспортнэ инженернэ псэуалъэхэр псэупIэм, къэлэ коим ахэхьэхэрэ чылагъохэм ягъунапкъэхэм арымыкIэхэу зыщагъэпсыштхэу агъэнэфэгъэ зонэм игъунапкъэхэр;

2) транспорт инфраструктурэм иобъектхэу федеральнэ, республикэ, чIыпIэ мэхъанэ зилэхэр зыщагъэпсыштхэу аратыгъэ чIыгу Iахьхэм е а объектхэр зытетхэм ягъунапкъэхэр;

3) транспорт инфраструктурэм иобъектхэу федеральнэ, республикэ мэхъанэ зилэхэу, муниципальной район мэхъанэ зилэхэу (зыгорэкIэ псэупIэм игенеральнэ план агъэхъазырмэ) агъэпсыштхэу агъэнэфэгъэхэм, Урысые Федерацием, Адыгэ Республикэм, муниципальной районым чIыпIэ планированиемкIэ ядокументхэм ахэтхэу аухэсыгъэхэм ягъунапкъэхэр;

4) транспорт инфраструктурэм иобъектхэу щыIэхэм ыкIи зыщагъэпсыштхэу агъэнэфэгъэхэм язонэхэу зиягъэ якIын ылъэкIыштхэм ягъунапкъэхэр;

5) Урысые Федерацием, Адыгэ Республикэм, муниципальной районым (зыгорэкIэ псэупIэм игенеральнэ план агъэхъазырмэ) чIыпIэ планированиемкIэ япредложениехэр, транспорт инфраструктурэм иобъектхэу федеральнэ, республикэ мэхъанэ зилэхэм, муниципальной районымкIэ чIыпIэ мэхъанэ зилэхэм генеральнэ планым ылъапсэхэм атегъэпсыкIыгъэу а документхэм зэхьокIыныгъэхэр афэшIыгъэнхэр.

13. НэмыкI объектхэм, социальнэ мэхъанэ зилэ объектхэри зэрэдыхэтхэу, хэхьоньгъэ ягъэшIыгъэным исхемэ къыщагъэлыгъагъох:

1) псэупIэм чIыпIэ зыгъэIорышIэжынымкIэ иорганхэм, къэлэ коим чIыпIэ зыгъэIорышIэжынымкIэ иорганхэм япшъэрылхэр агъэцкIэнхэм пае ящыкIэгъэ чIыпIэ мэхъанэ зилэ капиталнэ псэолъэшIынымкIэ объектхэр зыщагъэпсыштхэу агъэнэфэгъэ зонэм игъунапкъэхэр;

2) федеральнэ, республикэ, чIыпIэ мэхъанэ зилэ нэмыкI объектхэр ащагъэпсынхэм пае аратыгъэ чIыгу Iахьхэм е а объектхэр зытетхэм ягъунапкъэхэр;

3) Урысые Федерацием, Адыгэ Республикэм, муниципальной районым чIыпIэ планированиемкIэ ядокументхэм ахэтхэу аухэсыгъэхэ федеральнэ, республикэ мэхъанэ, муниципальной районымкIэ чIыпIэ мэхъанэ (зыгорэкIэ псэупIэм игенеральнэ план зэхагъэуцомэ) зилэ объектхэр зыщагъэпсыштхэу агъэнэфэгъэм игъунапкъэхэр;

4) щыIэ объектхэм ыкIи агъэпсыштхэу агъэнэфэгъэхэм зиягъэ якIын алъэкIышт зонэхэм ягъунапкъэхэр;

5) Урысые Федерацием, Адыгэ Республикэм, муниципальной районым (зыгорэкIэ псэупIэм игенеральнэ план агъэхъазырмэ) япредложениехэр, федеральнэ, республикэ мэхъанэ зилэ, муниципальной районымкIэ чIыпIэ мэхъанэ зилэ объектхэр зыщагъэпсыштхэм ягъунапкъэхэр

АДЫГЭ РЕСПУБЛИКЭМ И ЗАКОН

генеральнэ планым ипроект ылъапсэхэм атегъэпсыкыгъэу гъэнэфэгъэнхэм, зэхьокынгъэнхэм ылъэныкъоклэ а документхэм зэхьокыныгъэхэр афэшлыгъэнхэр.

14. Урысые Федерацием, Адыгэ Республикэм, муниципальнэ районым (зыгорэклэ псэуплэм игенеральнэ план зэхагъэуцонэу шьтмэ) чыплэ планированиемклэ япредложенияхэр е мы статьям ия 8-рэ лахь ия 2-рэ пункт, ия 9-рэ лахь ия 2-рэ пункт, ия 11-рэ лахь ия 5-рэ пункт, ия 12-рэ лахь ия 5-рэ пункт, ия 13-рэ лахь ия 5-рэ пункт агъэнэфэрэ документхэм зэхьокыныгъэхэр афэшлыгъэнхэр генеральнэ планым хэтэу хэушъхьафкылыгъэ схемэм кышцагъэлъэгъон альэклышт.

15. Генеральнэ планым исхемэ пэпчэ зы е схемэ зауэ хъоу, зифэшшошэ схемэхэм япычыгъохэр зэрэдыхэтхэу, кьагъэлъэгъонхэ альэклышт.

16. Капитальнэ псэолъэшлынымклэ чыплэ мэхъанэ зилэ объектхэр зышцагъэпсышт зонэхэм ягунапкъэхэм ясхемэ кышцагъэлъэгъорэ кьэбархэр шьолъырхэм, чыгухэм ыкли ограничениехэм ягунапкъэхэм яхьыллэгъэ кьэбархэм ягъусэхэу кьагъэлъэгъонхэ альэклышт.

17. Чертеж шъхьалэм, нэмыкI картхэм (схемэхэм), генеральнэ планым икартхэм (исхемэхэм) япычыгъохэу генеральнэ планыр гъэхъазырыгъэным фэшI зэзэгъыныгъэу (контрактэу) заказчикым адишлыгъэм игъусэ техникескэ заданием ыгъэнафэхэр генеральнэ планыр зылгылэсырэ шьолъырым чыплэу ыубытырэм, джащ фэдэу псэуплэм, кьэлэ коим цыфэу шыпсэурэм ибагъэ (шылэм ыкли зэрэхъуштым) ялытыгъэу масштабым тегъэпсыкыгъэу кьагъэхъазырых.

18. Псэуплэм, кьэлэ коим игенеральнэ план хэтэу, заказ язытыгъэм зырагъэзэгъэ, ахэр гъэцкIэжыгъэнхэм, кьэлэгъэпсын (чыплэ) зонированием ипланхэм япроектхэр, чыгур гъэфедэгъэнымклэ ыкли псэуалъэхэр шышлыгъэнхэмклэ шапхъэхэм япроектхэр зэхагъэуцонхэ альэклышт.

Я 8-рэ статья. Муниципальнэ образованием чыплэ планированиемклэ идокментхэр зэрагъэхъазырхэр шыкIэр

1. Муниципальнэ образованием чыплэ планированиемклэ идокментхэр гъэхъазырыгъэнхэм ехьыллэгъэ унашъо зышлыхэрэр муниципальнэ районым, кьэлэ коим, псэуплэм (ыужкIэ муниципальнэ образованием ипашэкIэ теджэшт) ипаш.

2. Чыплэ планированием ехьыллэгъэ документхэр гъэхъазырыгъэнхэм пае муниципальнэ образованием иадминистрация зэшлуехых:

1) федеральнэ законодательствэм тегъэпсыкыгъэу чыплэ планированием идокментхэм япроект гъэхъазырыгъэным ехьыллэгъэ муниципальнэ заказ ареты;

2) зыгорэкIэ зэгъусэхэу ащ фэдэ документхэр агъэхъазырхэмэ, псэуплэхэм (муниципальнэ районым) чыплэ зыгъэорышIэжынымклэ яорганхэм адэлажэ;

3) Урысые Федерацием, Адыгэ Республикэм, муниципальнэ образованием чыплэ планированиемклэ идокментхэм ахэлэ унашъохэр учёт ешых;

4) чыплэ планированиемклэ документхэм япроектэу кьагъэхъазырыгъэр Урысые Федерацием кьэлэгъэпсынымклэ и Кодекс, техникескэ регламентхэм, муниципальнэ образованием хэхъоныгъэ ягъэшлыгъэным ехьыллэгъэ комплекснэ программэхэм зэрадиштэрэр еуплэкIу, ащ хэхъэ ишыкIагъэу кьызхэкIкIэ чыплэ планированиемклэ документхэм япроектхэр кьэралыгъо экспертизэ ягъэшлыгъэнхэр, ягъэгъэтэрэзыжыгъэнхэр;

5) муниципальнэ правовой актхэр, нэмыкI официалънэ кьэбархэр кьыхягъэутыгъэнхэмклэ шапхъэу шыIэхэм атегъэпсыкыгъэу, чыплэ планированием ипроект идокментхэр кьыхарегъэутих, муниципальнэ образованием «Интернет» сетым сайтэу шырилэм (официалънэ сайт шырилэмэ) кьырегъахъэ;

6) чыплэ планированием идокментхэм япроекткIэ зифэшъуашэхэм зарегъэзэгъы.

3. Урысые Федерацием кьэлэгъэпсынымклэ и Кодексрэ муниципальнэ правовой актхэмрэ атегъэпсыкыгъэу зэхархэр слушаниехэм генеральнэ планхэм япроектхэм шIокI имылэу ащыхэлъэгъэн фае.

4. Чыплэ планированиемклэ документым ипроект кьызыхауыгъэ мафэм ыуж мазэ зытешIэкIэ, муниципальнэ образованием иадминистрация IофшIэгъу мэфэ IлокIым кыклоцI зишIоигъоныгъэ хэлъхэм зэкIэ кьа-тыгъэ предложениям ахэлъгъэ ыкли ахэр чыплэ планированием идокмент кьышцIэлъыгъэнхэм е шыгъэ-зыегъэнхэм ехьыллэгъэ унашъо ешых.

5. Чыплэ планированием ипроект идокментхэм зэрахэлъагъэхэм клэухэу фэхъугъэм тегъэпсыкыгъэу, муниципальнэ образованием ипашэ Урысые Федерацием кьэлэгъэпсынымклэ и Кодекс ыгъэнэфэрэ шыкIэм тетэу кьегъэзэгъыгъэнхэм пае афэгъэхъыгъэным е чыплэ планированием идокментхэм Iоф адэшIэжыгъэным пае афэгъэхъыгъэным ехьыллэгъэ унашъо ешых.

6. Муниципальнэ образованием чыплэ планированиемклэ идокментэу шыкIэ гъэнэфагъэм тетэу кьыззэгъыгъэхэр муниципальнэ образованием иIлыкIо орган муниципальнэ образованием ипашэ зэрахилъхъагъэм тегъэпсыкыгъэу еухасы.

Я 9-рэ статья. Муниципальнэ образованием чыплэ планированиемклэ идокментхэр зэрагъэхъазырхэр ыкли зэхьокыныгъэхэр зэрафашыхэр шыкIэр

1. Субъектхэу, Урысые Федерацием кьэлэгъэпсынымклэ и Кодекс зэригъэнафэрэм тетэу муниципальнэ образованием чыплэ планированиемклэ идокментхэм зэхьокыныгъэхэр афэшлыгъэнхэмклэ предложенияхэр атынхэу фитыныгъэ зилэхэм, ащ фэдэ предложенияхэр муниципальнэ образованием ипашэ ыцIэкIэ афарагъэхыхых. Предложенияхэм кьащыгъэлъэгъогъэн фае чыплэ планированиемклэ документхэм зэхьокыныгъэхэр афэшлыгъэнхэ фаеу зэрэщытым телъхьапIэу илэхэр.

2. Кьызылгылэсыгъэхэ мафэм ыуж мазэм кыклоцI муниципальнэ образованием ипашэ предложенияхэм ахаплъэ ыкли чыплэ планированиемклэ документхэм зифэшшошэ зэхьокыныгъэхэр афэшлыгъэнхэм е шыгъэ-зыегъэнхэм ехьыллэгъэ унашъо ешых.

3. Муниципальнэ образованием чыплэ планированиемклэ идокментхэм зэхьокыныгъэхэр афашых мы Законом ия 8-рэ статья зэригъэнэфэрэ шыкIэм тетэу.

Я 10-рэ статья. Муниципальнэ образованием чыплэ планированиемклэ идокментхэр гъэцкIэжыгъэнхэм ипланхэр зэрагъэхъазырхэр шыкIэр ыкли ащ хэхъэхэрэр.

1. Муниципальнэ образованием чыплэ планированиемклэ идокментхэр гъэцкIэжыгъэнхэмклэ планхэм (ыужкIэ планыр гъэцкIэжыгъэнымр Iтозэ теджэшт) ахэхъэ Урысые Федерацием кьэлэгъэпсынымклэ и Кодекс ыгъэнэфэрэ положениехэр, джащ фэдэу чыплэ планированием идокментхэр гъэцкIэжыгъэнхэм ехьыллэгъэ Iофыгъохэр.

2. Чыплэ планированиемклэ зифэшшошэ документыр зауэхэсыгъэ мафэм кьышцублагъэу мэзищым кыклоцI муниципальнэ образованием ипашэ ар гъэцкIэжыгъэным иплан еухасы.

3. ГъэцкIэжыгъэным иплан кыкIэлъыкIорэ шыкIэм тетэу зэшлуахы:

1) гъэцкIэжыгъэным иплан ипроект зэхэгъэуцогъэным ыкли гъэцкIэжыгъэным иплан ипроект зэхэгъэуцогъэным хэлэжырэ IэнэтIэхэхэр гъэнэфэгъэнхэм ехьыллэгъэ унашъо муниципальнэ образованием ипашэ ешых;

2) гъэцкIэжыгъэным иплан ипроект агъэхъазыры;

3) гъэцкIэжыгъэным иплан муниципальнэ образованием ипашэ еухасы;

4) гъэцкIэжыгъэным иплан гъэзетым кьыхырагъэути.

4. Муниципальнэ образованием чыплэ зыгъэорышIэжынымклэ яорганхэм гъэцкIэжыным иплан хэхъэхэрэм ыкли зэрагъэхъазырырэ шыкIэм шэпхьакIэхэр хагъэхъанхэ альэклышт.

Я 11-рэ статья. Адыгэ Республикэм кьэлэгъэпсыным ипроектхэр шыцэхэгъэуцогъэнхэм инормативхэм яобшэ положениехэр

1. Адыгэ Республикэм кьэлэгъэпсыным ипроектхэр шыцэхэгъэуцогъэнхэм инормативхэр ауэхэсых шыIэныгъэмклэ амалышIухэр цыфым егъэгъотыгъэнхэ ыкли ащ епыхыгъэ ифитыныгъэхэр кьэухъумэгъэнхэ гухэлъым пае ыкли ащ хэхъэх:

1) транспортнэ, инженернэ, социальнэ инфраструктурэмклэ социальнэ мэхъанэ гъэнэфагъэ зилэ объектхэу зэкIэми агъэфедэхэрэм цыфхэр (сэкъатныгъэ зилэхэр зэрэдыхэтхэу) альылэсынхэ альэкIынэу гъэпсы-хьагъэнхэр;

2) шыпсэунхэм иамалышIухэр гъэпсыгъэнхэр, транспорт фэIо-фашIэхэр, инженернэ ухъазырыгъэр ыкли общественнэ-деловой, производственнэ ыкли зыгъэпсэ-фыплэ чыплэхэр комплекс шыкIэм тетэу зетегъэпсы-хьагъэнхэр.

2. Адыгэ Республикэм кьэлэгъэпсыным ипроектхэр шыцэхэгъэуцогъэнхэм инормативхэр агъэнафэх техникескэ регламентхэм, санитарнэ-эпидемиологическэ гупсыныгъэм, цыфхэр ыкли чыплэхэр шынэгъончъэу гъэпсыгъэнхэм, тыкэгъэуцухэрэ чыюпсыр кьэухъумэгъэным альэныкъокIэ законодательствэм, нэмыкI федеральнэ законодательствэм, мы Законом ыкли Адыгэ Республикэм нэмыкI инорматив правовой актхэм атегъэпсыкыгъэхэр.

3. Адыгэ Республикэм кьэлэгъэпсынымклэ ипроектхэм янормативхэр кьыдалгытэх Адыгэ Республикэм чыплэ планированиемклэ исхемэ, муниципальнэ районхэм чыплэ планированиемклэ ясхемэхэр, псэуплэхэм, кьэлэ койхэм ягенеральнэ планхэр, чыгур гъэфедэгъэным ыкли псэуалъэхэр шышлыгъэнхэм ишапхъэхэр, джащ фэдэу чыплэхэр планировкэ шыгъэнхэм ипроектхэр агъэхъазырыхэ, ахэмклэ зарагъэзэгъы ыкли ауэхэсыхэ зыхъукIэ.

Я 12-рэ статья. Адыгэ Республикэм кьэлэгъэпсынымклэ проектхэр шыцэхэгъэуцогъэнхэм инормативхэм ахэхъэхэрэр

Адыгэ Республикэм кьэлэгъэпсынымклэ проектхэр шыцэхэгъэуцогъэнхэм инормативхэм ахэхъэх Адыгэ Республикэм ипсэуплэ пункт зэфэшъхьафхэм дифференцированнэу ателытагъэу кыкIэлъыкIорэ кьэгъэлъэгъуакIэхэмклэ анахь макIэхэу ыкли (е) анахь инэу шыт шапхъэхэу игъо афалъэгъухэрэр гъэунэфыгъэнхэр:

1) зыдышылъхэм ялытыгъэу гухэлъэ зэфэшъхьафхэм ателытэгъэ шьолъырхэр гъэлъэшыгъэу зэрагъэфедэхэрэр, джащ фэдэу а шьолъырхэм хэхъоныгъэ ягъэшлыгъэным пае пшъэрылъэу агъэнэфагъэхэм альылэ-сыгъэным ичэзыухэм зэкIэлъыкIуакIэу ялэхэр:

а) шьолъырым изы гектар шыпсэурэ нэгбырэ пчъа-

гъэм елытыгъэу шыпсэунхэм телытэгъэ шьолъырым плотностэу иIэр ыкли (е) шьолъырым изы гектар зэкIэмклэ зычIэсыхэрэ унэ квадратнэ метрэ пчъагъэу итым тегъэпсыкыгъэу унэ фондым иIэ плотностыр, зычIэсхэрэ унэхэр ягъэгъотыгъэнхэмклэ шьолъырхэм хэхъоныгъэу ашырэм ичэзыу зэфэшъхьафхэм пчъа-гъэхэр кьащыгъэлъэгъогъэнхэр;

б) псэуалъэу ашагъэпсыхэрэм япроцентхэм, кьэкIы-хэрэр ашыгъэтIысыгъэнхэмклэ процентхэм ыкли нэмыкI кьэгъэлъэгъуакIэхэм атегъэпсыкыгъэу мэхъанэ зэфэ-шьхьафхэр зилэхэ шьолъырхэр гъэлъэшыгъэу зэрагъэ-федэхэрэр;

2) мэхъанэ зэфэшъхьаф зилэ шьолъырхэм зэрафэны-кьохэр:

а) зычIэсыхэрэ унэ псэолъэшлынымклэ объект лъэпкь зэфэшъхьафхэм ыкли социальнэ лъэныкъом иобъектхэр ашыгъэпсыгъэнхэм апае;

б) общественнэ-деловой псэуалъэхэр шышлыгъэнхэм пае;

в) производствэ ыкли коммунальнэ мэхъанэ зилэхэр;

г) общественнэ мэхъанэ зилэхэр, ахэм ахэхъэх мэз-хэр, паркхэр, скверхэр зытетхэр, бульвархэр;

д) ащызблэкIын зылъэкIышт пчъагъэр, автомобиль пчъагъэу агъэфедэрэр кьыдалгытэхэзэ гъогу сетъхэм ыкли урамхэм хэхъоныгъэхэр ягъэшлыгъэнхэм пае;

е) инженернэ обеспечением иобъектхэр ашыгъэпсы-гъэнхэм пае;

ж) нэмыкI шьолъырхэр;

3) игъэкъугъэнхэм пае нормэхэр:

а) кIэлэцIыкIу дошкельнэ ыкли общеобразователь-нэ учреждениехэмклэ;

б) Iээплэ ыкли Iээплэ-профилактическэ учреждение-хэмклэ;

в) спортивнэ объектхэмклэ;

г) культурэм иобъектхэмклэ;

д) сатыумклэ, общественнэ гъэшхэнымклэ ыкли ком-мунальнэ-бытовой мэхъанэ зилэ объектхэмклэ;

е) нэмыкI объектхэмклэ;

4) ашыгъэпсыгъэнхэм пае чыгу Iахьхэр зыфэдиштыгъ-хэр зэрэдыхэтэу, кьэралыгъо ыкли муниципальнэ фэ-ныкъоныгъэхэм апае чыгу Iахьхэр зыфэдишхэр:

а) социальнэ мэхъанэ ыкли коммунальнэ-бытовой мэ-хъанэ зилэ объектхэр;

б) гъогу ыкли инженернэ инфраструктурэм илиней-нэ объектхэр;

в) нэмыкI объектхэр;

5) зычIэсыхэрэ унэ лъэпкь зэфэшъхьафхэр ашыгъэ-псыгъэнхэм пае чыгу Iахьхэр зыфэдишхэр, ахэм ахэхъэ ашыгъэхэ псэуалъэхэр, сооружениехэр, кварти-рабэу зэхэт унэхэри зэрадыхэтхэу, гъэлэжыгъэнхэм пае афагъэнафэхэрэр;

6) агъэпсыштхэу агъэнафэхэрэм азыфагу илбыр зы-фэдиштыгъэр:

а) шьолъырхэм япланировочнэ зэхэтыкIэ ипкыгъо зэфэшъхьафхэм атегъэпсыкыгъэу урамхэм, проездхэм, зэблэкIыплэ площадкэхэм;

б) планировкэм ишIыкIэ зэфэшъхьафхэм ялытыгъэу псэуалъэхэм, сооружениехэм ялэпкь зэфэшъхьафхэр;

7) цыфхэр якIолIэхэ альэкIынэу гъэпсыгъэным пае, социальнэ, транспорт фэIо-фашIэхэм яобъектхэмрэ зифэшшошэ нэмыкI объект лъэпкь зэфэшъхьафхэмрэ азы-фагу илбыр зыфэдиштыгъэр; 8) шьолъырхэм хэхъоны-гъэхэр ягъэшлыгъэнхэм пае нэмыкI шапхъэхэр.

Я 13-рэ статья. Адыгэ Республикэм кьэлэгъэпсынымклэ проектхэр шыцэхэгъэуцогъэнхэм инормативхэр зэрагъэхъазырыхэрэ ыкли зэраухэсыхэрэ шыкIэр

1. Кьэлэгъэпсыным ылъэныкъокIэ уполномоченнэ органым, кьэралыгъо фэныкъоныгъэхэм апае товархэр кьалэклагъэхъанхэм, IофшIэхэр афагъэцэкIэхэм, фэIо-фашIэхэр афызэшлуахынхэм пае заказхэр ятыгъэнхэм ехьыллэгъэ законодательствэм шыкIэу ыгъэнафэрэм тегъэпсыкыгъэу, Адыгэ Республикэм кьэлэгъэпсыным епыхыгъэ проектхэр шыцэхэгъэуцогъэнхэм инорматив-хэм япроект гъэхъазырыгъэным ехьыллэгъэ IофшIэным пае кьэралыгъо заказ ятыгъэнымклэ пшъэрылгыр егъэ-цакIэ.

2. Адыгэ Республикэм кьэлэгъэпсынымклэ ипроектхэм янормативхэм ахэхъэн ыкли купкIэу яIэн фаехэм яхьыллэгъэ шапхъэхэр, согласованиехэмрэ эксперти-зэмрэ шыгъэнхэ зэрэфаер ахэр зэхэгъэуцогъэнхэм пае заданиеу аратыгъэм кьышцагъэлъагъох.

3. Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет ахэр зиухэсыхэрэ ужом, Адыгэ Республикэм кьэлэгъэпсы-нымклэ ипроектхэр зэхэгъэуцогъэнхэм инормативхэр Адыгэ Республикэм инорматив правовой актхэр ыкли инэмыкI кьэбархэр официалънэу кьыхэутыгъэнхэм ыгъэнэфэрэ шапхъэхэм атегъэпсыкыгъэу кьыхэути-гъэнхэ ыкли Адыгэ Республикэм икьэралыгъо хэбзэ органхэм «Интернет сетым» сайтэу шыряIэм кыгъэ-хьэгъэнхэ фае.

4. Адыгэ Республикэм кьэлэгъэпсынымклэ ипроектхэм янормативхэм зэхьокыныгъэхэр афашых ахэр гъэ-хъазырыгъэнхэм шыкIэу пылым тегъэпсыкыгъэу.

Я 14-рэ статья. Чыгур гъэфедэгъэным ыкли псэуалъэхэр шышлыгъэнхэм ишапхъэхэм япроект зэхэгъэуцогъэным фэлэжырэ комиссием хэтхэр ыкли иIофшIэн зэрэзэхъэщэгъэ шыкIэр

АДЫГЭ РЕСПУБЛИКЭМ И ЗАКОН

1. Чыгур гъэфедэгъэным ыкIи псэуалгъэхэр шIыгъэнхэм ишапхъэхэм япроект зэхэгъэуцогъэным фэлэжхэрэ комиссиер (ыужкIэ мы статьям комиссиеркIэ тыщеджэшт) муниципальнэ образованием ипашэ дэжэ шызыхащэ мы гухэлгъэхэм апае;

1) чыгур гъэфедэгъэным ыкIи псэуалгъэхэр шышIыгъэнхэм ишапхъэхэм ягъэхъазырын зэхещэ;

2) публичнэ едэлунхэу зэхашагъэхэм кIэхуэу афэхъу-гъэхэм атегъэпсыкIыгъэу ыкIи зэхъокIыныгъэу фашIыжыгъэхэр кыдылгъытэхэзэ, заключениер егъэхъазыры;

3) предложениеу къатыгъэхэм атегъэпсыкIыгъэу чыгур гъэфедэгъэным ыкIи псэуалгъэхэр шышIыгъэнхэм ишапхъэхэм зэхъокIыныгъэхэр афэшIыгъэнхэр е а предложениехэр шыгъэзыгъэнхэр ыкIи зыкIышагъэ-зыехэрэр кызылотыкIырэ заключениехэр егъэхъазырых ыкIи а заключениехэр муниципальнэ образованием ипашэ фегъэхых.

2. Зифэшъошэ муниципальнэ образованием икомиссие хэтыштхэр нэгъыриблым нахь мэкIэн ыкIи нэгъырэ пшIыкIутфым нахьыбэн ылгъэкIыштэп.

3. Урысые Федерацием кьэлэгъэпсынымкIэ и Кодекс, мы Законом, зифэшъошэ муниципальнэ образованием иустав, кьэлэ коим, псэупIэм чыгур гъэфедэгъэнымкIэ ыкIи псэуалгъэхэр шышIыгъэнхэмкIэ яшапхъэхэм, коммиссиер ехьылIэгъэ положением ыкIи нэмыкI документхэу ащ иофшIэн ишапхъэхэр зыгъэнафэхэр атегъэпсыкIыгъэу коммиссиер иофшIэн зэхещэ.

4. Коммиссиер хэтыштхэр ыкIи иофшIэн зэрэзэхэщэгъэщтыр мы статьям тегъэпсыкIыгъэу муниципальнэ образованием ипашэ еухэсы.

Я 15-рэ статья. Адыгэ Республикэм чIыпIэ планированиемкIэ исхемэ, муниципальнэ образованием чIыпIэ планированиемкIэ идокументхэр ылгъапсэу шьолгырхэм япланировкэ ипроектхэу агъэхъазырхэр ахахъэхэрэр ыкIи купкIэу ялэр

1. Адыгэ Республикэм чIыпIэ планированиемкIэ исхемэ, муниципальнэ образованием чIыпIэ планированиемкIэ ядокументхэм атегъэпсыкIыгъэу чIыпIэ планировкэм ипроект (ыужкIэ чIыпIэ планировкэм ипроекткIэ теджэшт) хэхъэ Iахь шьхьалэу аухэсын фаер ыкIи ащ лгъапсэ фэзышIырэ материалхэр.

2. ЧыпIэхэм япланировкэ ипроект иIахь шьхьалэ хэхъэх:

1) чыпIэхэм япланировкэ ичертеж е ичертежхэу масштабэу 1:5000-м, 1:2000-м, 1:1000-м атегъэпсыкIыгъэхэу кыкIэлгъыкIохэрэр кызышагъэлгъагъэхэрэр:

а) линии плгыжхэр;

б) гъогухэр, урамхэр, проездхэр кьэзыгъэлгъэгорэ линиихэр, связым илиниехэр, инженернэ ыкIи транспорт инфраструктурэм яобъектхэр;

в) социальнэ-культурнэ ыкIи коммунальнэ-бытовой мэхъанэ зилэ объектхэр, капиталнэ псэолгъэшIынымкIэ нэмыкI объектхэр зышагъэпсыштхэу агъэнэфэгъэ зонэм игунапкьэхэр;

г) капиталнэ псэолгъэшIынымкIэ республикэ е чIыпIэ мэхъанэ зилэ объектхэу агъэпсыштхэу агъэнэфэгъэхэм Iоф ашIэным пашэ ящыкIэгъэшт социальнэ, транспорт фэлэ-фэшIэ мэхъанэ зилэхэр ыкIи инженернэ-техническэ ухъазырыныгъэм тельтыгъэ объектхэу агъэпсыштхэу агъэнэфэгъэхэм язонэ игунапкьэхэр;

2) капиталнэ псэолгъэшIынымкIэ иобъектхэу федеральнэ, республикэ е чIыпIэ мэхъанэ зилэхэр ащыгъэпсыгъэнхэм иположение, джаш фэдэу хэхъоныгъэ зэрагъэшышт чIыпIэу агъэнэфэгъэхэм ихарактеристикэ, ащ хэхъэ псэуалгъэхэр зышапхъыштхэ чIыпIэм щыпсэуштхэм ябагъэ ыкIи псэуалгъэхэр зышапхъыштхэ чIыпIэм игунапкьэхэр, социальнэ, транспортнэ фэлэ-фашIэхэм ыкIи инженернэ-техническэ ухъазырыныгъэм ясистемэу чIыпIэм хэхъоныгъэ ягъэшIыгъэным пашэ ащыкIэгъэшттым исистемэ хэхъоныгъэ егъэшIыгъэным характеристикэу илэр.

3. ЧыпIэхэм япланировкэ ипроект ительхъапIэхэм яхьылIэгъэ материалхэм ахэхъэх графическэ шIыкIэм тетэу агъэхъазырыгъэ материалхэр ыкIи узыгъэгъозэрэ запискэр.

4. ЧыпIэхэм япланировкэ ипроект ительхъапIэхэм яхьылIэгъэ графическэ материалхэр (псэупIэм иструктурэ тегъэпсыкIыгъэу чIыпIэхэм япроектэу агъэхъазырырэр зыдэщыIэгъэшттым исхемэ хэмытэу) масштабэу 1:5000-м, 1:2000-м, 1:1000-м тетэу зэхэгъэуцо ыкIи ащ хэхъэх:

1) псэупIэм, кьэлэ коим ячIыпIэ епхыгъэ проектэу агъэхъазырырэр зыдэщыIэгъэшттым исхемэ масштабэу 1:10000-м е 1:5000-м атегъэпсыкIыгъэу;

2) планировочнэ структурэм ипкыгъэ зыдэщыIэгъэшттым исхемэ;

3) чIыпIэм ипланировкэ ипроект зышагъэхъазырырэр палгъэм чIыпIэр зэрагъэфедэшттым исхемэ;

4) урам-гъогу сетыр зэрэзэхэщэгъэшттым исхемэ ыкIи зифэшъошэ чIыпIэм транспортыр зэрэщызекIошттым исхемэ;

5) культурэмкIэ кIэным иобъектхэм яшьолгырхэм ягунапкьэхэм ясхемэ;

6) хэушъхъафыкIыгъэ шапхъэхэм атегъэпсыкIыгъэу агъэфедэрэ шьолгырхэм язонэхэм ягунапкьэхэм ясхемэ;

7) хэушъхъафыкIыгъэу кьаухъумэрэ чIыопс шьолгырхэм, псыIушъо, псыкьэухъумэпIэ зонэхэм, кьэ-

лэ мэхъэр зытет чIыпIэхэм ягунапкьэхэм ясхемэ;

8) вертикальнэ планировкэм ыкIи шьолгырхэм яинженернэ ухъазырыныгъэ исхемэ;

9) капиталнэ псэолгъэшIынымкIэ республикэ е чIыпIэ мэхъанэ зилэ объектэу агъэпсыштхэу агъэнафэрэр зыдэщыIэгъэшттым исхемэ;

10) капиталнэ псэолгъэшIынымкIэ республикэ е чIыпIэ мэхъанэ зилэ объектэу агъэпсыштхэу агъэнафэрэр Iоф ышIэн ылгъэкIыным пашэ ищыкIэгъэшт социальнэ, транспортнэ фэлэ-фашIэхэм ыкIи инженернэ-техническэ ухъазырыныгъэм ясистемэ зыдэщыIэгъэшттым исхемэ;

11) кьэралыгъэ е муниципальнэ фэныкьоныгъэхэм апае чIыгу Iахь резервэу агъэнафэрэр игунапкьэхэм ясхемэ;

12) шьолгырхэм япланировкэ иположение тельхъапIэхэр фэшIыгъэнхэм пашэ графическэ шIыкIэм тетэу гъэхъазырыгъэ нэмыкI материалхэр.

5. ПсэупIэм, кьэлэ коим зэхэтыкIэу иIэм тельытагъэу проектыр зэрашIылIэрэ шьолгырыр зыдэщыIэм исхемэ кышагъэлгъагъох проектыр зэрашIылIэрэ шьолгырым игунапкьэхэр, псэупIэм, кьэлэ коим игенеральнэ план тегъэпсыкIыгъэу функциональнэ мэхъанэ зэфэшъхъафхэр зилэхэ зонэхэр, связымкIэ планировочнэ ыкIи транспортно-коммуникационнэ лгъапкьэ шьхьалгъэхэр.

6. Шьолгырхэм япланировкэ ипроект тельхъапIэхэр фэшIыгъэнхэм ехьылIэгъэ материалхэм ахэхъэрэр кыбгурызыгъэлорэ запискэм хэхъэх кыкIэлгъыкIохэрэм алгъыIэсыхэу кьапытхъагъэхэр ыкIи положениехэм лгъапсэ афэзышIыхэрэр:

1) чIыпIэхэм хэхъоныгъэхэр ягъэшIыгъэнхэм пашэ ящыкIэгъэ социальнэ ыкIи транспорт фэлэ-фашIэхэм, инженернэ-техническэ обеспечением ясистемэ хэхъэрэ псэуалгъэхэу агъэпсыштхэу агъэнафэхэрэм ягунапкьэхэр гъэунэфыгъэнхэр;

2) капиталнэ псэолгъэшIынымкIэ республикэ е чIыпIэ мэхъанэ зилэ объектхэу агъэпсыштхэу агъэнафэхэрэм ягунапкьэхэр гъэунэфыгъэнхэр;

3) чIыопс ыкIи техногеннэ нэшанэ зилэ ошIэ-дэмышIэ Iофыгъохэм шьолгырхэр ащыгъэхъумэгъэнхэр, гражданскэ оборонэм ехьылIэгъэ Iофыгъохэр зэшIохыгъэнхэр ыкIи мэшIо IофхэмкIэ щынэгъончэу гъэпсыгъэнхэр;

4) шьолгырхэм япланировкэкIэ нэмыкI Iофыгъохэр.

7. Графическэ материалхэм (схемэхэм, чертежхэм) масштабэу ялгъэштыр планировкэм ипроект зыгельтыгъэ чIыпIэхэм яинагъэр кыдылгъытэзэ, шьолгырхэм япланировкэ ехьылIэгъэ проектыр гъэхъазырыгъэным изаказ яззытыгъэм егъэнафэ. Схемэ (чертеж) пэгъэ зы схемэ (чертежым) е пчъагъэм тегъэпсыкIыгъэу кьагъэлгъэгон алгъэкIышт.

8. Шьолгырхэм япланировкэ ипроект иматериалхэр тхыльыпIэм е электроннэ зехъагъэхэм атегъэпсыкIыгъэу агъэхъазырых. ТхыльыпIэм тешIыхъагъэхэмрэ электроннэ зехъагъэхэм тетымрэ зэтемыфэхъэхэ зыхъукIэ, нахь тэрэзэу алгъыт тхыльыпIэм тешIыхъагъэхэр.

Я 16-рэ статья. Адыгэ Республикэм ихэбзэ гъэцэкIэкIо органхэм яунашъо тегъэпсыкIыгъэу шьолгырхэр планировкэ шIыгъэнхэм ехьылIэгъэ документациер зэрагъэхъазырырэ шIыкIэр

1. Кьэлэгъэпсыным ылгъэныкьокIэ уполномоченнэ органыр, кьэралыгъэ фэныкьоныгъэхэм апае товархэр кьалгъэагъэхъанхэм, IофшIэнхэр афагъэцэкIэнхэм, фэлэ-фашIэхэр афызэшIуахынхэм ехьылIэгъэ законом ыгъэнэфэрэ шIыкIэм тетэу ыкIи Адыгэ Республикэм чIыпIэ планированиемкIэ исхемэ ылгъапсэ тегъэпсыкIыгъэу, капиталнэ псэолгъэшIынымкIэ республикэ мэхъанэ зилэ объектхэр щыгъэпсыгъэнхэр а схемэм егъэнафэмэ, шьолгырхэр планировкэ шIыгъэнхэм ехьылIэгъэ документациер ягъэгъэхъазырыгъэным фэгъэхъыгъэ IофшIэнхэр ягъэгъэцэкIэгъэнхэмкIэ кьэралыгъэ заказчикэу щыт.

2. Шьолгырхэр планировкэ шIыгъэнхэмкIэ документациер ягъэгъэхъазырыгъэным ехьылIэгъэ унашъо заштэкIэ, кьэлэгъэпсыным ылгъэныкьокIэ уполномоченнэ органым ащ фэдэ унашъо зашIыгъэ мафэм кьышыу-благъэу мэфипшIым кыкIоцI ащ фэдэ унашъо зэрашIыгъэм ехьылIэгъэ кьэбар алгъэгъэлгъэсы а унашъор зылыIэсырэ шьолгырхэр кызыхиубытэрэ псэупIэхэм, кьэлэ койхэм япашэхэм.

3. Шьолгырхэр планировкэ шIыгъэнхэмкIэ документациер агъэхъазыры чIыпIэ планированием идокументхэр, чыгур гъэфедэгъэным ыкIи псэуалгъэхэр шышIыгъэнхэм ехьылIэгъэ шапхъэхэр ылгъапсэу ыкIи техническэ регламентхэм, кьэлэгъэпсыным регламентхэм шапхъэу агъэнафэхэрэм атегъэпсыкIыгъэу культурэм иобъектхэу Урысые Федерацием щыпсэурэ лгъапкьэхэм якультурэ кIэн иобъектхэм (тарихым ыкIи культурум ясаугъэтхэм) якьэралыгъэ реестрэ зыкI хагъэуцагъэхэм яшьолгырхэм ягунапкьэхэр, культурэ кIэным иобъектхэу икIэрыкIэу кышагъэщыжыгъэхэм яшьолгырхэм ягунапкьэхэр ыкIи хэушъхъафыкIыгъэ шIыкIэм тетэу агъэфедэрэ шьолгырхэм язонэхэм ягунапкьэхэр кыдалгъытэхэзэ.

4. Кьэлэгъэпсыным ылгъэныкьокIэ уполномоченнэ органым мэфэ цэкIым кыкIоцI шьолгырхэр планировкэ шIыгъэнхэм ехьылIэгъэ документациер кьагъэхъазырыгъэр мы статьям ия 3-рэ Iахь ыгъэнэфэрэ шапхъэхэм ыкIи шьолгырхэр планировкэ шIыгъэнхэмкIэ

документациер зэхэгъэуцогъэным пашэ заданиер ыухэ-сыгъэм зэрадиштэхэрэр еуплъэкIу. УплгъэкIуным кыгъэлгъэгуагъэм тегъэпсыкIыгъэу мэфиблым кыкIоцI а документыр ыухэсыным пашэ Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет IэкIэгъэхъагъэным е щыгъэзыгъэным ыкIи икIэрыкIэу Iоф дашIэжыкIэнэу афызэкIэгъэ-кIожыгъэным ехьылIэгъэ унашъо ешIы.

5. Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет зыухэсыгъэ мафэм кышыублагъэу мэфиблым кыкIоцI шьолгырхэр планировкэ шIыгъэнхэм ехьылIэгъэ документациер изы экземпляр ащ фэдэ документациер кьагъэхъазырыгъэр зэхьылIэгъэ шьолгырыр зыхэхъэрэ псэупIэм, кьэлэ коим ипашэ фагъэхьы.

6. ПсэупIэм ипашэ, кьэлэ коим ипашэ муниципальнэ правовой актхэр официальной кыхъэуыгъэнхэм пыл шапхъэм тегъэпсыкIыгъэу шьолгырхэр планировкэ шIыгъэнхэм ехьылIэгъэ документациер кышарагъэу-ты ыкIи а документацием ехьылIэгъэ кьэбар муниципальнэ образованием «Интернет» сетым (муниципальнэ образованием официальной сайт щыриIэмэ) официальной сайтэу щыриIэм кьырегъахъэ.

7. Адыгэ Республикэм икьэралыгъэ хэбзэ органхэм янорматив правовой актхэр официальной кыхъэуыгъэнхэм пыл шапхъэм тегъэпсыкIыгъэу, шьолгырхэр планировкэ шIыгъэнхэм ехьылIэгъэ документациер кышъэуыгъэн, джаш фэдэу Адыгэ Республикэм икьэралыгъэ хэбзэ органхэм «Интернет» сетым щыриIэ официальной сайтым кьыгъэхъэгъэн фашэ.

Я 17-рэ статья. Капитальнэ псэолгъэшIынымкIэ объектхэу республикэ мэхъанэ зилэхэр

Капитальнэ псэолгъэшIынымкIэ объектхэу республикэ мэхъанэ зилэхэм ахэхъэх:

1) капиталнэ псэолгъэшIынымкIэ Адыгэ Республикэм икьэралыгъэу мылькы хэхъэрэ объектхэр;

2) республикэ мэхъанэ зилэ линейнэ объектхэу республикэ фэныкьоныгъэ гухэлгъэхэм апае агъэпсыштхэу, агъэкIэжыгъыштхэу, капиталнэу агъэцэкIэжыгъыштхэу агъэнафэгъэхэр;

3) капиталнэ псэолгъэшIынымкIэ республикэ мэхъанэ зилэ объектхэу ахэр ащыгъэпсыгъэнхэм пашэ чIыгу Iахъхэр кьалыхыгъэнхэ, ащ хэхъэ кьащыщэфыжыгъэнхэри, фаеу зышыгъэпсыгъэхэр;

а) энергетическэ системэм иобъектхэу республикэ мэхъанэ зилэхэр;

б) транспортым, гъогу зэпхыныгъэхэм, информатикэм ыкIи связым яобъектхэу республикэ мэхъанэ зилэхэр;

в) естественнэ монополием хэхъэрэ субъектхэм Iоф ашIэн алгъэкIынуу зыгъэпсыр линейнэ объектхэу республикэ мэхъанэ зилэхэр;

4) капиталнэ псэолгъэшIынымкIэ республикэ мэхъанэ зилэ объектхэу муниципальнэ районитIу, кьэлэ коитIу ыкIи ащ нахъыбэхэм яшьолгырхэм ащыгъэпсыгъэнхэ, ащыгъэкIэжыгъэнхэ, капиталнэу ащыгъэцэкIэжыгъэнхэ фаеу щытхэр;

5) нэмыкI объектхэу федеральнэ законхэм ыкIи Адыгэ Республикэм изаконхэм атегъэпсыкIыгъэу Адыгэ Республикэм ифитыныгъэхэр ыгъэцэкIэжыгъэнхэм пашэ гъэпсыгъэнхэ, гъэкIэжыгъэнхэ, капиталнэу гъэцэкIэжыгъэнхэ фаеу щытхэр.

Я 18-рэ статья. ПсэолгъэшIыным пашэ Iизын кьалыхыгъэныр имыщыкIагъэу кызыщыхэкIы-хэрэр

Адыгэ Республикэм ишьолгыр псэолгъэшIыным иобъектхэр щыгъэпсыгъэнхэм пашэ Урысые Федерацием кьэлэгъэпсынымкIэ и Кодекс ия 51-рэ статья ия 17-рэ Iахь ия 1— 4-рэ пунктхэм агъэнафэхэрэм, джаш фэдэу кыкIэлгъыкIорэ гухэлгъэхэм апае Iизын кьалыхыгъэныр ищыкIагъэп:

1) агъэнэфэгъэ регламентэу ыкIи кIуачIэ зилэ норматив шапхъэхэм атегъэпсыкIыгъэу кIэлэцIыкIухэм апае площадхэр, хэхъэм зышягъэгъэпсэфыгъэным ыкIи кышягъэкIухъагъэным пашэ площадкэхэр гъэпсыгъэнхэм фэшI;

2) фэшIкIэ гъэпсыгъэ техъо зымыIэ ыкIи псыр кIэ-чъынуу гъэпсыгъэныр зымыщыкIэгъэ ыкIи капиталнэ псэуалгъэхэр ыкIи сооружеиэхэр зыщымыгъэпсыгъэштхэ спортивнэ ыкIи джэгупIэ площадхэр кызыIу-хыгъэнхэм пашэ;

3) зэкIэми агъэфедэрэ чIыгу Iахъхэм архитектурнэ теллэ цIыкIу зилэхэ ыкIи зтегъэпсыхъагъэнхэм ипкыгъохэр ащышIыгъэнхэм ыкIи ащыгъэуцугъэнхэм пашэ;

4) регламентхэм ыкIи кIуачIэ зилэ нормативхэм атегъэпсыкIыгъэу унэ псэолгъэшIыным пашэ унэ участкэхэм ежъхэм апае агъэфедэным тельтыгъэ сважинэхэр, псы кычIэщыпIэхэр гъэпсыгъэнхэм пашэ;

5) верандэхэр, дэкIояпIэхэр ыкIи нэмыкI пкыгъохэр зычIэсыхэрэ унэхэм якычIэжыпIэхэм кьапышIы-хъэгъэнхэм пашэ, а псэуалгъэхэм нэмыкI шапхъэхэр апы-лынхэ фаеу мыгъэнэфэгъэмэ.

Я 19-рэ статья. Мы Законом кIуачIэ илэ зэрэ-хъурэ шIыкIэр

Официальной кызыхаутыгъэ мафэм кышыублагъэу мы Законом кIуачIэ илэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Президентэу ТХЪАКIУЩЫНЭ Аслъан

кь. Мыекъуапэ, бэдзэогъым и 24-рэ, 2009-рэ илгъэ N 280

Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ иунашъу

Адыгэ Республикэм икъэралыгъо граждан къулыкъушIэхэм зыщыпсэуштхэ унэ ращэфынэу зэтыгъо ахьщэ IэпыIэгъу зэралэклагъахьэрэм иофыгъохэм ахэплъэшт комиссиехэр Адыгэ Республикэм икъэралыгъо органхэм зэращызэхашцэрэ шыклэр, Адыгэ Республикэм икъэралыгъо граждан къулыкъушIэхэу зыщыпсэуштхэ унэ ращэфыным пае зэтыгъо ахьщэ IэпыIэгъу зылэклагъахьашцхэм яучет хэтхэм ыкли учетым хэкIыжыгъэхэм яхьылIэгъэ къэбархэр зэраугъоирэ шыклэр ухэсыгъэным ехьылагъ

Адыгэ Республикэм и Президент 2009-рэ илъэсым шэкIогъум и 11-м ышIыгъэ Указу N 129-р зытетэу «Адыгэ Республикэм икъэралыгъо граждан къулыкъушIэхэм зыщыпсэуштхэ унэ ращэфынэу зэтыгъо ахьщэ IэпыIэгъу зэралэклагъахьэрэм ехьылагъ» зыфиIорэм (Адыгэ Республикэм и законодательствэ зэхэугъоягъэхэр, 2009, N 11) ия 3-рэ пункт диштэу **унашъо сэшIы:**

1. Ухэсыгъэнхэу:
1) Адыгэ Республикэм икъэралыгъо граждан къулыкъушIэхэм зыщы-

псэуштхэ унэ ращэфынэу зэтыгъо ахьщэ IэпыIэгъу зэралэклагъахьэрэм иофыгъохэм ахэплъэшт комиссиехэр Адыгэ Республикэм икъэралыгъо органхэм зэращызэхашцэрэ шыклэр гуадзэу N 1-м диштэу;

2) Адыгэ Республикэм икъэралыгъо граждан къулыкъушIэхэу зыщыпсэуштхэ унэ ращэфыным пае зэтыгъо ахьщэ IэпыIэгъу зылэклагъахьашцхэм яучет хэтхэм ыкли учетым хэкIыжыгъэхэм яхьылIэгъэ къэбархэр зэраугъоинхэ фэе шыклэр гуадзэу N 2-м диштэу.

2. Къэбар-правовой отделым ипашцэу

О. В. Долголенкэм мы унашъом зыкIэтхэхэрэ нэуж мэфышым къыклошI:

— мы унашъор Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ исайт игъэхьэгъэным, гъэзетхэу «Советская Адыгея», «Адыгэ макъэм», мазэ къэс къыдэжIырэ сборникэу «Адыгэ Республикэм и законодательствэ зэхэугъоягъэхэр» зыфиIорэм къащыхэутыгъэным ыналэ тыригъэтынэу;

— Урысые Федерацием юстицием-кIэ и Министерствэ Адыгэ РеспубликэмкIэ и ГъэIорышIапIэ мы унашъор

ИкIигъэхьанэу Урысые Федерацием и субъектхэм яшэпхэе правовой актхэм я федеральнэ регистрэ ар хэгъэхьэгъэным фэшI.

3. Мы унашъор зэрагъэцакIэрэм Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ иминистрэ игуадзэу Т. Н. Галактионовам гъунэ лыфынэу.

Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ иминистрэу Наталья ШИРОКОВА
къ. Мыекъуапэ,
шэкIогъум и 16, 2009-рэ илъэс
N 271

Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ иунашъу

Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ икъэралыгъо граждан къулыкъушIэхэм хахъоу, мылькoу ыкли мылькumкIэ пшъэрылъэу ялэхэм яхьылIэгъэ къэбархэр зэралэклагъахьэрэ шыклэм ехьылагъ

Адыгэ Республикэм икъэралыгъо граждан къулыкъу иIэнатIэхэм алу-хьэхэ зышIоигъохэм ыкли Адыгэ Республикэм икъэралыгъо граждан къулыкъушIэхэм хахъоу, мылькoу ыкли мылькumкIэ пшъэрылъэу ялэхэм яхьылIэгъэ къэбархэр зэралэклагъахьэрэм ехьылIэгъэ Положениеу Адыгэ Республикэм и Президент 2009-рэ илъэсым Ионыгъом и 18-м ышIыгъэ Указу N 110-р зытетэу «Адыгэ Республикэм икъэралыгъо граждан къулыкъу иIэнатIэхэм алухьэхэ зышIоигъохэм ыкли Адыгэ Республикэм икъэралыгъо граждан къулыкъушIэхэм хахъоу, мылькoу ыкли мылькumкIэ пшъэрылъэу ялэхэм яхьылIэгъэ къэбархэр зэралэклагъахьэрэм ехьылIэгъэ» зыфиIорэмкIэ аухэ-

сыгъэм ия 7-рэ пункт, Адыгэ Республикэм и Президент 2009-рэ илъэсым шышъхьэлум и 31-м ышIыгъэ Указу N 100-р зытетэу «Адыгэ Республикэм икъэралыгъо граждан къулыкъу иIэнатIэхэм алуагъахьэхэ зыхьукIэ ыкли Адыгэ Республикэм икъэралыгъо граждан къулыкъушIэхэр ахэм алу-хьэхэ зыхьукIэ хахъоу, мылькoу ыкли мылькumкIэ пшъэрылъэу ялэхэм яхьылIэгъэ къэбархэр, джаш фэдэу ахэм яшъхьэгъусэхэм ыкли зыныбж имыкьугъэ яклэлэцIыкIухэм хахъоу, мылькoу ыкли мылькumкIэ пшъэрылъэу ялэхэм яхьылIэгъэ къэбархэр зыфырахьылIэнхэ фэе IэнатIэхэм яхьылIэгъэ» зыфиIорэм адиштэу **унашъо сэшIы:**

1. Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ

социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ икъэралыгъо граждан къулыкъушIэхэм хахъоу, мылькoу ыкли мылькumкIэ пшъэрылъэу ялэхэм яхьылIэгъэ къэбархэр зэралэклагъахьэрэ шыклэр гуадзэу N 1-м диштэу ухэсыгъэнхэу.

2. Адыгэ Республикэм икъэралыгъо граждан къулыкъу иIэнатIэхэм алуагъахьэхэ зыхьукIэ ыкли Адыгэ Республикэм икъэралыгъо граждан къулыкъушIэхэр ахэм алу-хьэхэ зыхьукIэ хахъоу, мылькoу ыкли мылькumкIэ пшъэрылъэу ялэхэм яхьылIэгъэ къэбархэр, джаш фэдэу ахэм яшъхьэгъусэхэм, зыныбж имыкьугъэ яклэлэцIыкIухэм хахъоу, мылькoу, мылькumкIэ пшъэрылъэу ялэхэм яхьылIэгъэ къэбархэр зыфырахьылIэнхэ фэе IэнатIэхэу Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ

хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ зыIэхэр гуадзэу N 2-м диштэу ухэсыгъэнхэу.

3. Министерствэм икъэбар-правовой отдел ипшъэрылъхэр зыгъэцакIэу И. М. Къыккъым:

— мы унашъор Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ исайт ригъэхьанэу.

4. Мы унашъор зэрагъэцакIэрэм гъунэ лъысфынэу спшъэ исэлъхьажьы.

Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ иминистрэу Наталья ШИРОКОВА
къ. Мыекъуапэ,
шэкIогъум и 13, 2009-рэ илъэс
N 270

АДЫГЭ РЕСПУБЛИКЭМ И ЗАКОН

Адыгэ Республикэм и Законэу «Псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ чIыпIэ зыгъэIорышIэжьиным иорганхэм Адыгэ Республикэм икъэралыгъо полномочие заулэ афэгъээзэгъэным ехьылIэгъэ» зыфиIорэм зэхъокIыныгъэхэр фэшIыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2009-рэ илъэсым чъэпыогъум и 21-м ыштагъ

А 1-рэ статья. Адыгэ Республикэм и Законэу «Псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ чIыпIэ зыгъэIорышIэжьиным иорганхэм Адыгэ Республикэм икъэралыгъо полномочие заулэ афэгъээзэгъэным ехьылIэгъэ» зыфиIорэм зэхъокIыныгъэхэр фэшIыгъэнхэм фэгъэхьыгъ.

Адыгэ Республикэм и Законэу «Псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ чIыпIэ зыгъэIорышIэжьиным иорганхэм Адыгэ Республикэм икъэралыгъо полномочие заулэ афэгъээзэгъэным ехьылIэгъэ» зыфиIорэм (Адыгэ Республикэм и законодательствэ зэхэугъоягъэхэр, 2008, N 12) мыщ фэдэ зэхъокIыныгъэхэр фэшIыгъэнхэу:

1) пэублэм гушIыIэхэу «ыкли фельдшер-акушер пунктхэм ямедицинэ ИофшIэхэм, псауныгъэм икъэухъумэн фэгъээзэгъэ муниципальнэ системэм медицинэ IэпыIэгъу псынIэмкIэ иучреждениехэм ыкли иподразделениехэм яврачхэм, фельдшерхэм ыкли медсестрахэм ахьщэ ятыгъэнымкIэ» зыфиIохэр хэгъэхьогъэнхэу;

2) а 1-рэ статья мыщ тетэу къэтыгъэнхэу:

«А 1-рэ статья. Псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ чIыпIэ зыгъэ-

ИорышIэжьиным иорганхэм Адыгэ Республикэм икъэралыгъо полномочие заулэ афэгъээзэгъэным ехьылIэгъэ

ЧIыпIэ зыгъэIорышIэжьиным иорганхэм Адыгэ Республикэм икъэралыгъо полномочие заулэ афагъазэ:

1) федеральнэ законодательствэм диштэу социальнэ IэпыIэгъу зэратынэу зытефэхэрэр ахэмытхэу, Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет ыгъэнэфэгъэ уз лъэпкъхэр къызузыхэрэм врачым (фельдшерым) ирецепткIэ пкIэ хэмылгъэу Iэзэгъу уцхэмрэ медицинэ мэхьанэ зилэ пкъыгъохэмрэ алэклэгъэхьэгъэнхэмкIэ;

2) федеральнэ законодательствэм диштэу социальнэ IэпыIэгъу зэратынэу зытефэхэрэр ахэмытхэу, ныбжьыр зэрэхэклотагъэм е унагъом ышъхьэ зэрашIокIодыгъэм пае урыпсэунымкIэ ахьщэ анахь макIэу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет ыгъэнэфэгъэм нахь нахь пенсие цыкIу зэратыхэрэм амбулаторнэу яIазэхэ зыхьукIэ, врачым (фельдшерым) ирецепткIэ ящыкIэгъэ Iэзэгъу уцхэмрэ медицинэ мэхьанэ зилэ пкъыгъохэмрэ осэныкьокIэ алэклэгъэхьэгъэнхэмкIэ;

3) зыныбж илъэсищ мыхъугъэ клэлэцIыкIухэу, бзылфыгъэ лъэрымы-

хьэхэу, сабыйхэр быдз езыгъэшъорэ ныхэу урыпсэунымкIэ ахьщэ анахь макIэу Адыгэ Республикэм щагъэнэфэгъэм фэдиз нэбгырэ телъытэу зыIумыкIэхэрэм врачым икIэух эфэхьысыж тхылъ тетэу фашIэ зилэ гъомылапхьэхэр пункт гъэнэфэгъэхэмкIэ ыкли тучанхэмкIэ алэклэгъэхьэгъэнхэмкIэ;

4) фельдшер-акушер пунктхэм ямедицинэ ИофшIэхэм, псауныгъэм икъэухъумэн фэгъээзэгъэ муниципальнэ системэм медицинэ IэпыIэгъу псынIэмкIэ иучреждениехэм ыкли иподразделениехэм яврачхэм, фельдшерхэм ыкли медсестрахэм ахьщэ ятыгъэнымкIэ.

2. Псауныгъэм икъэухъумэнкIэ Адыгэ Республикэм икъэралыгъо полномочие заулэу мы статья иапэрэ Iахь къыщыдэлъытагъэхэр (ыужкIэ къэралыгъо полномочиехэр тIозэ дгъэклошт) мыщ фэдэ муниципальнэ образованиехэм:

1) муниципальнэ образованиеу «Къалэу Мыекъуапэ»;

2) муниципальнэ образованиеу «Адыгэкъалэ»;

3) муниципальнэ образованиеу «Джэджэ районым»;

4) муниципальнэ образованиеу «Кошхьэлэ районым»;

5) муниципальнэ образованиеу «Красногвардейскэ районым»;

6) муниципальнэ образованиеу «Мыекъопэ районым»;

7) муниципальнэ образованиеу «Тэхьутэмькьое районым»;

8) муниципальнэ образованиеу «Теуцожь районым»;

9) муниципальнэ образованиеу «Шэуджэн районым» чIыпIэ зыгъэIорышIэжьинымкIэ яорганхэм (ыужкIэ чIыпIэ зыгъэIорышIэжьинымкIэ органхэр тIозэ дгъэклошт) афагъазэ.»

3) я 3-рэ статья ия 3-рэ Iахь хэт пчъагъэхэу «N1, 2, 3 ыкли 4» зыфиIохэрэр «N1, 2, 3, 4 ыкли 5» зыфиIохэрэмкIэ зблэхьугъэнхэу;

4) мы Законом голь гуадзэм диштэу годзакIэу N 5-р хэгъэхьогъэнхэу.

Я 2-рэ статья. Мы Законом кIуачIэ илэ зыхьурэр

Официальнэу къызыхаутырэ мафэм щегъэжыгъэу мы Законом кIуачIэ илэ мэхьу ыкли 2009-рэ илъэсым щылэ мазэм и 1-м щегъэжыгъэу правэм ылгъэныкьокIэ азыфагу илгъ хьугъэ зэфэщыткIэхэм алъэлэсы.

Адыгэ Республикэм и Президентэу ТХЪАКIУЩЫНЭ Аслъан

къ. Мыекъуапэ,
чъэпыогъум и 27-рэ, 2009-рэ илъэс
N 296

Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ иунашъу

Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ кыфэлорышлэрэ бюджет организациехэм ялофышIэ заулэмэ унэ ращэфынэу 2009-рэ илъэсым зэтыгъо ахьщэ IэпыIэгъу зэралэклагъэхьащтым илофыгъохэм ахэплъэшт комиссием ехьылагъ

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2009-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 3-м ышIыгъэ унашъоу N 229-р зытетэу «Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет имылькыу зыфатIупшырэ бюджет организациехэм ялофышIэ заулэмэ унэ ращэфынэу 2009-рэ илъэсым зэтыгъо ахьщэ IэпыIэгъу зэралэклагъэхьащтым шIыкIэм ехьылагъ» зыфиIорэр гъэцэкIэгъэным тегъэпсыхьагъэу унашъоу сэшIы:

1. Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ кыфэлорышлэрэ бюджет

организациехэм ялофышIэ заулэмэ унэ ращэфынэу 2009-рэ илъэсым зэтыгъо ахьщэ IэпыIэгъу зэралэклагъэхьащтым илофыгъохэм ахэплъэшт комиссием хэтхэр гуадзэу N 1-м диштэу гъэнэфэгъэнхэу.

2. Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ кыфэлорышлэрэ бюджет организациехэм ялофышIэ заулэмэ унэ ращэфынэу 2009-рэ илъэсым зэтыгъо ахьщэ IэпыIэгъу зэралэклагъэхьащтым илофыгъохэм ахэплъэшт комиссием ехьылагъэ Положениер

гуадзэу N 2-м диштэу ухэсыгъэнэу.

3. Мы унашъом иа 1-рэ пункт диштэу комиссием илофшIэн изэхэщэнкIэ, Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет имылькыу зыфатIупшырэ бюджет организациехэм ялофышIэ заулэмэ унэ ращэфынэу 2009-рэ илъэсым зэтыгъо ахьщэ IэпыIэгъу зэралэклагъэхьащт шапхьэхэр гъэцэкIэгъэнхэм япхыгъэ ИофыгъохэмкIэ Министерствэм иправовой актхэм ягъэхьазырынкIэ пшгъэрылхэр кьэбар-правовой отделым фэгъэгъэнхэу.

4. Кьэбар-правовой отделым ипашэу

О. В. Долголенкэм мы унашъом иа 3-рэ пункт диштэу отделым кыфэгъэгъэ пшгъэрылхэр гъэцэкIэгъэнхэм ыналэ тыригъэтынэу.

5. Мы унашъом игъэцэкIэн зэрэ-кIорэм гъунэ лъысфынэу зыфэсэгъазэ.

Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и министрэу Наталья ШИРОКОВА

къ. Мыекъяупэ, тыгъэгъазэм и 3, 2009-рэ илъэс N 281

Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ 2009-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 3-м ышIыгъэ унашъоу N 281-р зытетым игуадзэу N 1-р

Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ кыфэлорышлэрэ бюджет организациехэм ялофышIэ заулэмэ унэ ращэфынэу 2009-рэ илъэсым зэтыгъо ахьщэ IэпыIэгъу зэралэклагъэхьащтым илофыгъохэм ахэплъэшт комиссием хэтхэр

Н. С. Широкова — Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и министр, комиссием итхьамат;

А. А. ЛъэпцIэрыкъу — министрэм иапэрэ гуадз, комиссием итхьаматэ игуадз;

И. С. Шынахъу — кьэбар-правовой отделым иведущэ специалист-эксперт, комиссием исекретарь;

С. А. Пэнэшъу — социальнэ фэло-фашIэхэр зыгъэцэкIэрэ учреждениехэм яотдел ипаш;

Н. М. Абрэдж — кIэлэцIыкIухэм, бзыльфыгъэхэм, унагъом ялофхэмкIэ отделым ипаш;

О. В. Долголенко — кьэбар-правовой отделым ипаш;

А. В. Кузменко — экономикэмрэ финансхэмрэкIэ отделым ипаш;

С. К. ЛыпцIэкъу — бухгалтер шъхьал;

Адыгэ Республикэм финансхэмкIэ и Министерствэ илIыкIу

Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ 2009-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 3-м ышIыгъэ унашъоу N 281-р зытетым игуадзэу N 2-р

Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ кыфэлорышлэрэ бюджет организациехэм ялофышIэ заулэмэ унэ ращэфынэу 2009-рэ илъэсым зэтыгъо ахьщэ IэпыIэгъу зэралэклагъэхьащтым илофыгъохэм ахэплъэшт комиссием ехьылагъэ Положениер

1. Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ кыфэлорышлэрэ бюджет организациехэм ялофышIэ заулэмэ унэ ращэфынэу 2009-рэ илъэсым зэтыгъо ахьщэ IэпыIэгъу зэралэклагъэхьащтым илофыгъохэм ахэплъэшт комиссиер (ыужкIэ комиссиер тIозэ дгъэкIощт) ренэу Иоф зышIэрэ коллегияльнэ органэу щыт, ар зыкIызэхашэрэр Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет имылькыу зыфатIупшырэ бюджет организациехэу Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ фэлорышIэхэрэм ялофышIэхэм (ыужкIэ ИофышIэхэр тIозэ дгъэкIощт) унэ ращэфынэу 2009-рэ илъэсым зэтыгъо ахьщэ IэпыIэгъу алэклэгъэхьэнымкIэ гарантееу ялэхэр афэгъэгъэкIэгъэнхэр ары.

2. Комиссием илофшIэнкIэ IэубытыпIэ кызыфешIых Урысые Федерацием и Конституцие, Адыгэ Республикэм и Конституцие, федеральнэ законодательствэр, Адыгэ Республикэм изаконодательствэ, Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет имылькыу зыфатIупшырэ бюджет организациехэу

Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ фэлорышIэхэрэм ялофышIэ заулэмэ унэ ращэфынэу 2009-рэ илъэсым зэтыгъо ахьщэ IэпыIэгъу зэралэклагъэхьащт ШыкIэу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2009-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 3-м ышIыгъэ унашъоу N 229-р зытетымкIэ аухэсыгъэр, джащ фэдэу мы Положениер.

3. Комиссием ипшгъэрылхэр шъхьалэхэр:

1) зэтыгъо ахьщэ IэпыIэгъур алэклэгъэхьэнымкIэ законодательствэм зигугъу кышIырэ шапхьэхэр кыдэлъытэгъэнхэр;

2) зэтыгъо ахьщэ IэпыIэгъу кьаратыным пае ИофышIэхэм кырахьылIэрэ документхэм ахэплъэныр, зэтыгъо ахьщэ IэпыIэгъу етыгъэнымкIэ учетым ИофышIэр хагъэуцонимкIэ, зэтыгъо ахьщэ IэпыIэгъу етыгъэнымкIэ учетым ИофышIэр зэрэхагъэуцуагъэм, ар учетым зэрэхагъэуцуагъэм, учетым зэрэхагъэуцуагъэм яхьылIэгъэ унашъохэр штэгъэнхэмкIэ ищыкIэгъэ амалхэр щыIэхэмэ уплэкIугъэныр.

4. Ипшгъэрылхэр комиссием ыгъэцэкIэхэзэ фитныгъэ иI:

1) зэтыгъо ахьщэ IэпыIэгъур алэклэгъэхьэнымкIэ епхыгъэ унашъохэр аштэнхэм пае ищыкIэгъэ матери-алхэмрэ кьэбархэмрэ кьэралыгъо хабзэм ифедеральнэ органхэм, Адыгэ Республикэм икьэралыгъо хабзэ органхэм, хабзэм имуниципальнэ органхэм ыкIэ ИофышIэхэм кьалыхэнэу;

2) зэтыгъо ахьщэ IэпыIэгъум зыщыкIэлъэлурэ тхылъ кьэзыхьылIэгъэ ИофышIэхэм адэгугъыIэныр;

3) комиссием кыфэгъэгъэгъэ ИофыгъохэмкIэ кьэбархэр ыгъэхьазырынхэр;

4) зэтыгъо ахьщэ IэпыIэгъур алэклагъэхьэ зыхьукIэ зэнэкьокъоу кьэтэджыхэрэм ахэплъэныр.

5. Лъэу тхылъхэмрэ документхэмрэ кызылэклэхьэгъэ мафэм щегъэжьагъэу мэфипшIым кыкIощт, 2009-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 21-м нэс ИофышIэхэм кырахьылIэгъэ документхэм комиссиер ахэплъэ.

6. Зэтыгъо ахьщэ IэпыIэгъур кьыратынэу ИофышIэр учетым зэрэхигъэуцуагъэм е зэрэхимыгъэуцуагъэм ехьылIэгъэ унашъор комиссием

зериштагъэмкIэ ащ фэдэ унашъор зыштэгъэ нэуж зы мафэкIэ ИофышIэм макъэ регъэлу.

7. ИофышIэр учетым амыгъэуцугъэ зыхьукIэ, комиссием иунашъоу ащкIэ ушгъагъоу щыIагъэр щыхагъэунэ-фыкIы.

8. ИщыкIагъэу зыхьурэм комиссием изэхэсыгъо зэхашэ ащ хэтхэм ящэнигIум нахь мымакIэу кьекIоллагъэ зыхьукIэ.

9. Тхьаматэр щымыIэ зыхьукIэ, зэхэсыгъор тхьаматэм игуадзэ зэрешэ.

10. Комиссием иунашъохэр шгъэфголосованиекIэ, комиссием хэтхэм амакъэхэм янахьыбэкIэ аштэ, ащ фэгъэхьыгъэу протокол зэхагъэуцо, тхьаматэр, секретары ыкIэ комиссием хэтхэр ащ кIэтхэжыхь.

11. Комиссием ыштэгъэ унашъом ИофышIэр ымыгъэрэзагъэ зыхьукIэ, ащ судым зыфигъэгъэн ылъэкIышт.

12. Комиссием илофшIэн изэхэщэн фэгъэзагъэр Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ икьэбар-правовой отдел ары.

Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ иунашъу

Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ 2007-рэ илъэсым шышъхьэлум и 14-м ышIыгъэ унашъоу N 97-р зытетэу «Адыгэ Республикэм икьэралыгъо граждан кьулыкьушIэхэр ИофшIаплэм зэрэщызекIонхэ фэе шапхьэхэр кьыдэзылътэрэ, азыфагу кьытэджэрэ зэмызэгъыныгъэхэр дзэыгъэзыжырэ комиссием ехьылагъ» зыфиIорэм зэхьокIыныгъэхэр фэшIыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

2004-рэ илъэсым бэдзэогъум и 27-м аштэгъэ Федеральнэ законэу N 79-ФЗ-р зытетэу «Урысые Федерацием икьэралыгъо граждан кьулыкьу ехьылагъ» зыфиIорэр, Урысые Федерацием и Президент 2007-рэ илъэсым гъэтхэпэм и 3-м ышIыгъэ Указэу N 269-р зытетэу «Урысые Федерацием икьэралыгъо граждан кьулыкьушIэхэр ИофшIаплэм зэрэщызекIонхэ фэе шапхьэхэр кьыдэзылътэрэ, азыфагу кьытэджэрэ зэмызэгъыныгъэхэр дзэыгъэзыжырэ комиссиехэм яхьылIагъ» зыфиIорэр гъэцэкIэгъэнхэм атегъэпсыхьагъэу ыкIэ

кадрэ зэхьокIыныгъэхэм япхыгъэу унашъоу сэшIы:

1. 2007-рэ илъэсым шышъхьэлум и 14-м ыштэгъэ унашъоу N 97-р зытетэу «Адыгэ Республикэм икьэралыгъо граждан кьулыкьушIэхэр ИофшIаплэм зэрэщызекIонхэ фэе шапхьэхэр кьыдэзылътэрэ, азыфагу кьытэджэрэ зэмызэгъыныгъэхэр дзэыгъэзыжырэ комиссием ехьылагъ» зыфиIорэм зэхьокIыныгъэхэр фэшIыгъэнэу, гуадзэу N 2-у «Комиссием хэтхэр» зыфиIорэр мыщ тетэу икIэрыкIэу кьэтыжыгъэнэу:

«Комиссием итхьаматэр:

Н.С. Широкова — Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и министр

Тхьаматэм игуадзэр:

А.А. ЛъэпцIэрыкъу — министрэм иапэрэ гуадз

Комиссием хэтхэр:

ЭкспертитIу (кьэралыгъо граждан кьулыкьушIэхэр илофыгъохэмкIэ специалистхэр)

А.В. Кузменкэр — экономикэмрэ финансхэмрэкIэ отделым ипаш

О.В. Долголенкэр — кьэбар-правовой отделым ипаш

Ф.А. Бэрэдж — кьэралыгъо кьулыкьумрэ социальнэ зэдэлэжьэныгъэмрэкIэ отделым ипаш

Комиссием исекретары:

И.М. Кьыкь — кьэбар-правовой отделым иведущэ консультант;

Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и министрэу Наталья ШИРОКОВА

къ. Мыекъяупэ, шэкIогъум и 24-рэ, 2009-рэ илъэс N 276

АДЫГЭ РЕСПУБЛИКЭМ И ПРЕЗИДЕНТ И УКАЗ

«Илъэсым иврач анахь дэгъу» зыфиорэ республикэ зэнэкьокъум ехьылагъ

Врач сэнэхьатым уасэу ратырэм зыкъегъэзтыгъэным тегъэпсыхьагъэу **унашъо сэшъы:**

1. Ухэсыгъэнхэу;
- 1) «Илъэсым иврач анахь дэгъу» зыфиорэ республикэ зэнэкьокъум ехьыллэгъэ Положениер гуадзэу N 1-м диштэу;
- 2) «Илъэсым иврач анахь дэгъу» зыфиорэ республикэ зэнэкьокъум теклоныгъэр кышъыдэзыхырэм (илауреат) идиплом зыфэдэр гуадзэу N 2-м диштэу.
2. «Илъэсым иврач анахь дэгъу» зыфиорэ республикэ зэнэкьокъум щытеклорэм

Адыгэ Республикэм и Президент ишлухьафтынэу сомэ 60000, «Илъэсым иврач анахь дэгъу» зыфиорэ республикэ зэнэкьокъум илауреатхэм сомэ 23000-рэ афэгъэшъошэгъэнэу.

3. ЗыкIэтхэхэрэ мафэм щегъэжьагъэу мы Указым кIуачIэ иIэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Президенттэу ТХЪАКIУЩЫНЭ Аслъан

къ. Мыекъяупэ,
шэклогъум и 24-рэ, 2009-рэ илъэс
N 137

Адыгэ Республикэм и Президент 2009-рэ илъэсым шэклогъум и 24-м ышIыгъэ Указэу N 137-р зытетым игуадзэу N 1-р

«Илъэсым иврач анахь дэгъу» зыфиорэ республикэ зэнэкьокъум ехьыллэгъэ Положениер

I. Зэдэгъэфедэрэ положениехэр

1. «Илъэсым иврач анахь дэгъу» зыфиорэ республикэ зэнэкьокъур (ыужкIэ зэнэкьокъур тIозэ дгъэкIощт) зыкIызэхашэрэр шIэныгъэ куу, квалификацияшхо зилэ врачхэу Адыгэ Республикэм щыпсэухэрэм лъытэныгъэ зыфашIыхэрэр кыыхгъэщыгъэнхэр, врач сэнэхьатым уасэу ратырэм зыкъегъэзтыгъэныр, джащ фэдэу Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ иучреждениехэм медицинэ Iэпылэгъоу арагъэгъотырэр нахьышIу шIыгъэныр ары.

2. Гухэлъ гъэнэфагъэ зилэ республикэ программэу «2008 — 2012-рэ илъэсхэм Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ имедицинэ кадрэхэр» зыфиоу Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2008-рэ илъэсым чъэпыогъум и 29-м ышIыгъэ унашъоу N 970-ГС-р зытетэу «Гухэлъ гъэнэфагъэ зилэ республикэ программэу «2008 — 2012-рэ илъэсхэм Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ имедицинэ кадрэхэр» зыфиорэр ухэсыгъэным ехьылагъ» зыфиорэмкIэ аухэсыгъэр (Адыгэ Республикэм и законотательствэ зэхэуагъэхэр, 2008, N 10) гъэцэкIэгъэным тегъэпсыхьагъэу мы зэнэкьокъур илъэс къэс Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ и Министерствэрэ Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ иучреждениехэм рэ зэхашэ.

3. Зэнэкьокъум хэлэжьэнхэ алъэ-кIышт Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ иучреждениехэм яврачхэу илъэси 10 нахь мымакIэу Iоф зышIагъэхэр, аужырэ илъэсищым кыкIоцI дисциплинарнэ пшъэдэкIыж зэрамыгъэхьыгъэхэр ыкIи медицинэ фэIо-фашIэу агъэцэкIэхэрэмкIэ тхьау-сыхэ тхьылхэр зыфамытхыгъэхэр.

4. Зэнэкьокъум хэлэжьэшт кандидатхэр Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ иучреждениехэм яколлективхэм къагъэлыагъох.

5. Зэнэкьокъум хэлэжьэшт кандидатхэр зэнэкьокъум изэхэщэн фэгъэзэгъэ комиссием кыыхых, зэрэгъэнэфэгъэ шIыкIэм диштэу Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ и Министерствэ иунашъокIэ мы комиссиер зэхашэ.

II. Зэнэкьокъур зэрэзэхашэрэ

1. Зэнэкьокъум хэлэжьэнхэм пае илъэсэу итым ичъэпыогъу мазэ и 20-м нахь мыгужъоу мыщ фэдэ документхэр комиссием кырахьыллэн фае:

1) Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ иучреждение итхьылъэу комиссием итхьаматэ ыцIэкIэ зэхэгъэуцагъэр;

2) зэнэкьокъум хэлэжьэщтым Iоф зеришIэрэм ехьыллэгъэ характеристикэр;

3) кадрэхэм яучеткIэ унэе тхьапэу формэу Т-2-р зилэ икопие, шъо зэфэшъафхэр зилэ сурэтиплэу см. 6 зиинагъэр;

4) апшгъэрэ медицинэ гъэсэныгъэ зеришIэр къэзыушыхьатырэ дипломым, специалистым исертификат, квалификацияннэ категория кыфагъэшъошэнымкIэ аттестациер зеришIэгъэм ехьыллэгъэ удостоверением, шIэныгъэлэжьыцIэу иIэм, аужырэ илъэситфым кыкIоцI иквалификации зэрэхи-гъэхьагъэм, щытхьуцIэхэу ыкIи наградэхэу иIэхэм, ведомственнэ наградэхэри мыхэм зэрэхэтхэу, яхьыллэгъэ документхэм якопиехэр;

5) аужырэ илъэсищым кыкIоцI япрофессиональнэ IофшIэн икIэух шъхьалэхэм яхьыллэгъэ къэбархэр;

6) патентхэм, рационализаторскэ предложениехэм, медицинэ тедзэгъухэм къащыхауыгъэ научнэ, практическэ статьяхэм яхьыллэгъэ къэбархэр (Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ иучреждение ипащэ ылапэ зыкIэдзэжыгъэ копиехэр);

7) нэмыкI сэнэхьатхэр ылэ кызырэригъэхьагъэхэм яхьыллэгъэ къэбархэр.

2. Зэнэкьокъум изэхэщэн фэгъэзэгъэ комиссиер хэлпэным пае мы Положением ия II-рэ раздел ия 1-рэ пункт зигугъу кышIырэ документхэр Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ и Министерствэ Iэкла-гъахьэх.

3. Зэнэкьокъум хэлэжьэшт пчъагъэр зыгъэнафэрэр Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ иучреждение ары, сэнэхьат пэпчкIэ зы кандидатурэм ехъу къагъэлыагъо хъуштэп.

4. Зэнэкьокъум изэхэщэн фэгъэзэгъэ комиссиер илъэсэу итым ишэклогъу мазэ и 15-м нахь мыгужъоу документэу кыIуIэхэрэм ахэплэ ыкIи шъэфголосованиекIэ мы кыкIэлъыкIорэ сэнэхьатхэмкIэ:

- 1) педиатриемкIэ;
- 2) терапиемкIэ;
- 3) хирургиемкIэ;
- 4) акушерствэмрэ гинекологиемрэкIэ;
- 5) стоматологиемкIэ;
- 6) зэпахырэ узхэмкIэ;
- 7) эндокринологиемкIэ;
- 8) онкологиемкIэ;
- 9) неврологиемкIэ;
- 10) психиатриемкIэ;
- 11) психиатрия-наркологиюмкIэ;
- 12) отоларингологиемкIэ;
- 13) офтальмологиемкIэ;
- 14) псауныгъэм икъэухъумэнкIэ ыкIи общественнэ псауныгъэмкIэ;
- 15) медицинэ Iэпылэгъу псынклэмкIэ;
- 16) общэ врач практикэмкIэ;
- 17) пульмонологиемкIэ;
- 18) трансфузиологиемкIэ;
- 19) нэпкэ-пэпкэ хирургиемкIэ;
- 20) травматологиемрэ ортопедиемрэкIэ;

- 21) кардиологиемкIэ;
- 22) реабилитологиемкIэ;
- 23) эпидемиологиемкIэ;
- 24) фтизиатриемкIэ;
- 25) генетикэмкIэ;
- 26) ультразвуковой диагностикэмкIэ

специалист анахь дэгъур егъэнафэ.

5. Специалист анахь дэгъур кыыхахы зыхьукIэ мыщ фэдэ лъэныкъохэр кыдыдальгъэ:

- 1) профессиональнэ IофшIэнымкIэ стажэу иIэр зыфэдиизыр;
- 2) квалификацияннэ категория зеришIэр;
- 3) специалистым исертификат зеришIэр;
- 4) нэмыкI сэнэхьатхэр ылэ кызырэригъэхьагъэхэр ыкIи специалистым исертификат зеришIэр;
- 5) ведомственнэ наградэхэр зеришIэхэр;

6) сымаджэхэм, IофшIэгъухэм яанкетэхэу врачым ицIыфыгъэ нэшанэхэм уасэ защыратыхэрэр.

6. Комиссием иунашъо аштагъэкIэ алъытэ комиссием хэтхэу зэхэсыгъом хэлажьэрэмэ азыныкъо нахьыбэмэ амакъэ ащ фатыгъэ зыхьукIэ.

7. Сэнэхьат пэпчкIэ зэнэкьокъум хэлэжьэнхэу нэбгырищым нахь мымакIэу щыIэ зыхьукIэ комиссием изэхэсыгъо зэхашэ.

8. Комиссием изэхэсыгъо тэрэзэу зэхашагъэкIэ залыгъэрэр ащ хэтхэм азыныкъо нахь мымакIэу хэлэжьагъэ

зыхьукIэ ары. Комиссием иунашъо фэгъэхьыгъэу протокол зэхэгъэуцо.

9. Сэнэхьат пэпчкIэ зэнэкьокъухэм ахэлэжьэнэу нэбгырищым нахь мымакIэу къагъэлэзгъагъэ зыхьукIэ, комиссием фитыныгъэ иI сэнэхьат гъэнэфагъэмкIэ специалист анахь дэгъум икыыхэхын ехьыллэгъэ унашъор ыштэнэу комиссием хэтхэу зэхэсыгъом хэлэжьэрэ пстэуми ащ фэгъэхьыгъэу амакъэ затыкIэ.

10. Джащ фэдэу комиссием фитыныгъэ иI нэмыкI сэнэхьатымкIэ специалист анахь дэгъум игъэнэфэн ехьыллэгъэ унашъор ыштэнэу.

11. Мы Положением ия II-рэ раздел ия 4-рэ пункт кыдыдальгъэрэ сэнэхьатхэмкIэ документ пчъагъэу кы-IэкIэхьагъэм елгытыгъэу комиссием номинациехэр еухэсых.

12. Номинацием теклоныгъэр кышъыдэзыхыгъэкIэ, зэнэкьокъум илауреаткIэ алъыгъэрэ комиссием хэтхэу зэхэсыгъом хэлажьэрэмэ азыныкъо нахьыбэмэ амакъэ зыфатыгъэр ары.

13. Зэнэкьокъум илауреатхэм къахихызэ, комиссием шъэфголосованиекIэ зэнэкьокъум щытекIуагъэр егъэнафэ.

14. Зэнэкьокъум илауреат зэнэкьокъум теклоныгъэ кышъыдихыгъэкIэ залыгъэрэ комиссием хэтхэу зэхэсыгъом хэлажьэрэмэ азыныкъо нахьыбэмэ амакъэ ащ зыфатыгъэ ары.

15. Комиссием иунашъо IэубытышIэ кызыфишIызэ, зэнэкьокъум теклоныгъэр кышъыдэзыхыгъэм ыкIи ащ илауреатхэм наградэхэр ятыгъэнхэм ехьыллэгъэу Адыгэ Республикэм и Президент иунашъо ипроект Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ и Министерствэ къегъэхьазырэ.

III. Зэнэкьокъум щытекIуагъэмрэ илауреатхэмрэ афагъэшъуашэхэр

1. Зэнэкьокъум щытекIуагъэм щытхьуцIэу «Илъэсым иврач анахь дэгъу» зыфиорэр, дипломыр ыкIи ахьщэ шлухьафтын фагъэшъуашэх.

2. Зэнэкьокъум илауреатхэм дипломхэмрэ ахьщэ шлухьафтынхэмрэ афагъэшъуашэх.

3. Зэнэкьокъум теклоныгъэр кышъыдэзыхыгъэм идокументхэр Урысые зэнэкьокъоу «Илъэсым иврач анахь дэгъу» зыфиорэм хэлэжьэнэу агъэхьы.

«Адыгэ Республикэм илъэсымкIэ иврач анахь дэгъу» зыфиорэ щытхьуцIэр афэгъэшъошэгъэныр» зыфиохэрэр гушIэхэу «Республикэ зэнэкьокъоу «Илъэсым иврач анахь дэгъу» зыфиохэрэмкIэ зэблэхъужыгъэнхэу.

2. Мы унашъор зэрагъэцэкIэрэм гъу-нэ лысыфынэу зыфэсэгъазэ.

Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ иминистрэу НАТХЪО Разыет

къ. Мыекъяупэ,
шэклогъум и 24-рэ, 2009-рэ илъэс
N 864

Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ и Министерствэ иунашъу

Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ и Министерствэ 2009-рэ илъэсым жьоныгъуакIэм и 18-м ышIыгъэ унашъоу N 388-р зытетэу «Зэнэкьокъоу «Илъэсым иврач анахь дэгъу» зыфиорэр зэхэцэгъэным ехьылагъ» зыфиорэм зэхэцэгъэным фэгъэхьыгъэ

Адыгэ Республикэм и Президент 2009-рэ илъэсым шэклогъум и 24-м ышIыгъэ Указэу N 137-р зытетэу «Республикэ зэнэкьокъоу «Илъэсым иврач анахь дэгъу» зыфиорэм ехьыллэгъэм» диштэу **унашъо сэшъы:**

1. Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ и Министерствэ 2009-рэ илъэсым жьоныгъуакIэм и 18-м ышIыгъэ унашъоу N 388-р зытетэу «Зэнэкьокъоу «Илъэсым иврач анахь дэгъу» зыфиорэр зэхэцэгъэным ехьы-

лагъ» зыфиорэм (ыужкIэ унашъор тIозэ дгъэкIощт) мыщ фэдэ зэхэцэгъэным фэгъэхьыгъэнхэу: 1) я 2-рэ пунктхэр гуадзэу N 2-мрэ кIуачIэ ямылэжьэу лъытэгъэнэу;

2) я 4-рэ пунктхэм хэт гушIэхэу «Адыгэ Республикэм илъэсымкIэ иврач анахь дэгъу» зыфиорэ щытхьуцIэр кызышъыдахышт зэнэкьокъур» зыфиохэрэр гушIэхэу «республикэ зэнэкьокъоу «Илъэсым иврач анахь дэгъур» кызышъыдахыштыр»

зыфиохэрэмкIэ зэблэхъужыгъэнхэу;

3) я 6.1-рэ пунктхэм хэт гушIэхэу «чъэпыогъум и 1-м нэс» зыфиохэрэр гушIэхэу «шэклогъум и 15-м нэс» зыфиохэрэмкIэ зэблэхъужыгъэнхэу;

4) я 6.1.2-рэ пунктхэр мыщ тэгъу кызыгъэнэу;

«6.1.2. Зэрагъэнэфэгъэ шIыкIэм тэгъу щытхьуцIэу «Илъэсым иврач анахь дэгъу» зыфиорэр кызышъыдахыштыр республикэ зэнэкьокъур»;

5) я 7.2-рэ пунктхэм хэт гушIэхэу

Пуныгъэм ехьылэгъэ идеехэу адыгэ гушылэжъхэм ахэльхэр

(Къызыкълэуадыгэ
тыгъэгъазэм и 19-м
къыдэкълэуадыгэ номерым ит).

Пуны янасып къыхыгъэп а уахъ-тэр къалэгъужьынэу, ау атыгъэ тхылхэу къагъэнагъэхэм ахалхыгъэ гупшысэ куухэм ащыц адыгэ лъэпкъыр гражданскэ щылаклэм фэзыщэшт амалэу шлэныгъэм зэрэплыхэрэр.

А идеер нахь лупклэу къащегъэ-лъагъо КӀэщым иочеркхэм («Два месяца в ауле», «На холме» ыкӀи нэмыкӀхэм). Ащ къызэригъэлъагъорэмкӀэ, Кавказ заор зауыхыгъэ ужым, адыгэ лъэпкъым инахьыбапӀэр — мэкъумэщышӀхэр зыпыхан фаер мамырныгъэ лӀфхэр — чӀыгулэжъыныр, былымхуныр, шлэныгъэ зэгъэгъотыныр — арых. Зеклоныр ахэлъфэкӀэ илӀэпкъэгъухэр производительнэ трудым, мамырныгъэ гъэпсакӀо щылаклэм зэрэпымылгыштыхэр занклэу еӀо КӀэщым. Ащ игупшысэхэм яфэмэбжымэ мы гушылэжъэу зэхэтфырэм къытырихыгъэныкӀи мэхъу.

Джырэ лъэхъанымкӀи (1995 — 2009 илӀэсхэр ары) — шлэныгъэм ыуасэ къызыщелыхыгъэм — гушылэжъым ишӀуагъэ къэкӀон ылӀэкӀышт. Ау зэкӀэри — шлэныгъэ зыщыбгъотышт къалэри, еджапӀэри, уезыгъэджэшт егъэджакохэри — дэгъухэр, еж еджаком иягъэкӀэ, иемыгугъуныгъэкӀэ икӀоу уасэ зилэ шлэныгъэхэр къыз-лӀкӀыгъэхан ымылӀэкӀыгъэу мэхъу.

«ТЫДЭ СИГУГЪУ ШАШЫРА?», УМЫО» («Дэнэ сугугъу ша-шӀыра?», — *жумылэ*). Гушылэжъыр шэн-зекӀуагъэхэм яхьылӀэгъэ ушыгъыхэр зыхэлъыхэм — «Сихъэ цакъэрэп, сиш орэп, сикӀалэ бзаджэрэп, — умыо» зыфиорэ гушылэжъым фэдэу — яхыщы-рзу гъэпсыгъэ. Хьэм цэкъэныр инэшанэу, ипсауныгъэ къызэриухъумэн амалэу, шым ипый (тыгъужьым) зэрошт ыкӀыбырэ лъабжъэхэр — природэм къаритыгъэх. А амалхэр ахэм, ялофхэр зытетыхэм елӀытыгъэу, зэрагъэфедэ-щтым уехъырэхышӀэныр, о имыщы-клӀэгъэ щытхъу зыфябгъэлӀэгъуным пае «Сихъэ цакъэрэп, сиш орэп» пӀоныр тэрэзэп.

ТхылӀеджэхэм гу лъызгъатэ сшӀои-гъу: «Тыдэ сугугъу шашыра?» — умыо» зыфиорэ гушылэжъыр зыфэ-гъэзагъэр джырэ лъэхъаным щылэ цыфхэр (анахъэу, ныбжыкӀэхэр) арэу зэрэщытым ыкӀи а упчӀэр — «Тыдэ си-гугъу шашыра?» зыфӀэпӀощтыр ары — бэрэ зышӀалорэ зэман зэрэщылагъэм. БлӀэкӀыгъэ зэман чыжъэхэм адыгэ лӀжъакохэм ашӀошъ хъуштыгъэ при-родэм къышчыхъуэрэмкӀэ (ахэр нэшанэ афӀхъугъэхэу цыфынм игугъу дӀэу е дэгъоу ашӀымэ къэпшӀэн плӀэкӀынэу (урысыбзэкӀэ «суеверие» зыфӀэпӀощтыр ары). Мары а нэшанэхэм ащыщхэр:

1. МашӀом «зуу» (шӀагъэу) ыӀуагъэмэ, «хъяр, къэбарышӀу тхьэм ешӀ» аӀоти, шӀэкӀы е шӀагъэ хадзэщтыгъэ.

2. МашӀор къэчэ макъэ пыӀукӀэу къэпӀэнкӀыгъэмэ, пкӀыгъо горэ па-дзэщтыгъэ, «Тыдэ сугугъу шашыра?», — аӀощтыгъэ. А зэман чыжъэм къыкӀэлъыкорэ уахътэхэм цыфхэм, ащылаклэ хъахъоныгъэу фӀхъуэрэм диш-тӀэу, язэхэшъыкӀи, яшӀэныгъэхэри нахь ины ыкӀи нахь къабзэ хъуштыгъэх. Мары джы адыгэ народым ипедагогикэ щегъэзые а упчӀэр шӀуагъэ къызэрым-хьырэм къыхэкӀэу. «Тыдэ сугугъу ша-шыра?» — умыо» зыфиорэ гушы-лэжъым хэлъ суевериеу упчӀэр къызэхэкӀыгъэм пӀуцурэ гупшысэхэр:

«Зы чӀыпӀи уигугъу шамышӀынкӀи мэхъу», «Тыди шарэшӀ, хэт ыжэ уубы-тына», «Тыдэ ушыпсэуми, тыдэ укӀуагъэми лъэуж дӀэ къэмыгъан, лаекӀэ пӀлэ рямыгъау». Урысхэм ащ ехьыллагъэу: «Как поживешь, так и прослывешь», — аӀо.

«ТЫГЪУРИ — ТЫГЪУ, ТЫ-ГЪУГЪЭР ЗЫУШЪЭФЫРИ — ТЫГЪУ» («Дыгъури — *дыгъуш*, *дыгъур шӀлэуфӀэри* — *дыгъуш*). «Тыгъу»-м кыкӀырэр шӀэфӀу [пшӀэрэр зэрэмытэрэзыр зэхэпшӀыклэу] уимые пшӀтэныр, зылӀклӀэплъхъаныр ары. Адыгэ намысым зэрилтытэрэмкӀэ, тыгъуако-р — пшӀыус, мыпсэу-мылажъ, зэкъодзакӀу, епшӀыжъакоу, хъункӀакоу. Мыпсэу-мы-лажъэхэм, шӀхъэхынэхэм, пшӀы-оркхэм — лӀжъэныр шӀу зымылӀэгъухэрэм — тыгъоныр ящылӀклӀэ-псэукӀэ амалэу щытыгъ. Мыпсэу-мылажъэхэм, шӀхъа-хынэхэм атыгъуштыгъэхэр лӀжъэкӀо унагъохэм амылӀэгъоу къагъэнэгъэ пкӀыгъохэр, щагу псэушъхъэхэр, губ-гъом къырамышчыжыгъэ мэкъу лӀплӀэ гор, шхынхэр ыкӀи нэмыкӀхэри ары. Ахэр — тыгъу цыкӀлх (гушылэжъэу «Тыгъушхори — тыгъу, тыгъу цыкӀлх — тыгъу» зыфиорэм дӀжыкӀэ укы-кыэм), гушылэм пае, куп игъусэу зекӀо кӀуишъ шы лӀхъогъу къэзыфыгъэм елӀытыгъэмэ. Ау ахэм зэрарэу къахы-хэрэр лӀжъэкӀо унагъохэм псынклэу зэхашӀэщтыгъэ ыкӀи ахэм тыгъуако-хэм ыкӀи тыгъуакохэм адӀэлпылӀэхэрэм фыззгопыныгъэу афырӀэр зэрычылэу зӀгъашӀэщтыгъэ, тыгъуакоу, тыгъу-гъэр зыгушъэфыри зӀфӀдӀэу агъэмыс-щтыгъэх.

Мыщ фӀдэ еплъыкӀэ тыгъум ыкӀи тыгъугъэр зыгушъэфырэм фырял урыс-хэм. В.И. Даль етхы: «Закон наш по-нижение различает воровство — кражу, похищение прямое, и воровство — мошенничество, обман, плутовство». А статья («воровать» зыфиорэр ары) дӀ-дэм икӀлэхым дӀжъ тыгъуакоу, тыгъуакоу зыгъэбылгырӀэри урыс на-родым зӀфӀдӀэу зэригъэмысэрэр къэзы-ушыхъагъэр гушылэу урысыбзэм хэ-тыр — «Воропятъ-примецъ м. укы-вающий воромъ, дающийи имъ приста-нище» — къехы.

Гушылэжъэу зэхэтфырэм пӀуныгъэ мэхъанэшхо иӀ. Непэрэ тыгъуакохэр, блӀэкӀыгъэ зэманхэм щылӀэгъэ ты-гъуакохэм ялӀытыгъэмэ, тыгъо-кӀошхох, тыгъоко лӀзэх. Ахэм «ЯлӀэ-лӀсагъэ» анахъэу зыфӀгъэзагъэр — В.И. Даль зэритхыгъэу — не на прямое хи-щение, а на воровство — мошенниче-ство, обман, плутовство. Къэралыгъо хабзэр зэрилӀэкӀэу ахэм ябэны, ныбжыкӀэхэр ахэм ябэныным фӀ-пӀугъэнымкӀэ гушылэжъым хэлъ идее-хэм яшӀуагъэ къэкӀошт.

«ТЫР ДЭМ ФӀД, НЫР НЭМ ФӀД» («АдӀэр дэм хуэдэщ, анӀэр нэм хуэдэщ»). Мы гушылэжъыр республи-кӀэу Адыгеим ис адыгэхэм нэмыкӀэуи къаӀо: «АтӀэр дэм фӀд, анӀэр нэм фӀд» — зыфӀэпӀощтыр ары. Арышъ, пӀу-ныгъэм ехьылӀэгъэ идеехэу къӀо-кӀитлumi ахэльыр — зы (еплӀ: Шорэ Ибрахым. Пуныгъэм ехьылӀэгъэ иде-ехэу адыгэ гушылэжъхэм ахэльхэр. АпӀэр тхылъ. — Мыекъуапэ, 2006. — Н. 55—56).

«УЖЪЫМЭ, УИЖЪЫПӀЭ ИТ, УКӀЭМЭ, УИКӀАПӀЭ ИТ» («Ужъ-мэ, жьы хуэдэу щыт, ушӀлэмэ, шӀлэ хуэдэу щыт»). Мы гушылэжъыр зэхьыллагъэр цыфыр, ыныбжъ елӀы-тыгъэу, обществэмкӀи къекӀоу, ежъ

ышъхъэкӀи емыкӀу къымыхъэу, зэ-рзекӀошт шӀыкӀэхэр ары. ЖъыхэмкӀэ нахь къекӀу хӀбзэ гъэнэфагъэ зилэ рэ-хъат щылаклӀэр. Сыда пӀомэ, къарыушхо ыкӀи шлэныгъэ гъэнэфагъэхэр зыщыкӀэгъэ лӀфшӀлӀхэм апылтынхэу лӀэкӀи ялӀжъэп. Ау жъыгъэм зыды-рамыгъэхьыхэу (анахъэу, шӀхъахына-гъэмрэ лӀфынчъагъэмрэ), жъыхэр, Ми-шель Монтень иӀуакоу, лӀэныгъэм пап-лӀэхэу щысынхэм нахь, хатэм дӀэлъ хъасэхэр нахьышӀоу зэрагъэшъэб-щтым ыгъэгумэкӀыхэмэ нахьышӀу («якӀарыу къыхын ылӀэкӀынэу зыгорэ ашӀэмэ» — зыфӀэпӀощтыр кыкӀэу).

Жъыхэр зэрэщытын фаем ехы-лагъэу макӀэп тӀуагъэр гушылэжъхэу **«Жъы зэрымысым намыс илӀэп, кӀэ зэрымысым насып илӀэп», «Жъыр шӀхъэукоуры, кӀалэр дӀжэгуры», «Жъы хъуэрэ гумахэ», «Жъыр хъэ хыныгъоми чыӀлэ малӀэ», «ЖъышӀу зыдӀэщымылэм кӀэшӀуи щылӀэп»,** зыфилохэрэм ахэлъ пӀуныгъэ идеехэр кыхӀэдгъэщы зэхъм (еплӀ: Шорэ Иб-рахым. Пуныгъэм ехьылӀэгъэ идее-хэу адыгэ гушылэжъхэм ахэльхэр. — Мыекъуапэ, 2006. — Н. 324—335).

Ау мы гушылэжъэу зэхэтфырэм хэлъ пӀуныгъэ идеем [зэхэугуфыкӀыгъэу] икӀэгъэлӀэгъон тыфехъэным ыпӀэ жъышӀум инэшанэхэр клӀэкӀэу къэт-лӀытэн: щысӀетехыпӀэу (унагъом исхэмкӀи, лӀэпкъым щыщхэмкӀи, къоджӀэдэххэмкӀи) щытын фае жъыр — ищысыкӀэкӀи, инӀэплӀэгъукӀи, игушылаклӀэи, иӀэбакӀэи — зыпкӀэ итӀэ, гохъэу, лӀфӀу ыгъэцакӀэрэр е зытегушылӀэрэр дӀгъоу ышӀэу; ныб-жыкӀэхэм гулгытӀэ афыриӀэу, афӀгумэкӀэу, иопытрэ ишӀэныгъэрэкӀэ ахэм адӀэлпылӀэныр ихабзэу.

Гукъа нахь мышӀэми, жъы псӀэу-ри ащ фӀдӀэу щытӀэп. **«УшӀыфыныр псынклагъон...»** — еӀо нэмыкӀ адыгэ гушылэжъым, ужъышӀуным искусствэ («лӀпӀэсагъэ» адыгабзэкӀэ) зэрищы-клагъэм гу лъыуигъатэ фӀдӀэу. Адыгэ хабзэр жъыхэм къаджэ яакъыли, яна-мыси, ятеубытагы яӀэпылӀэгъоу щысӀ-етехыпӀэхэу ныбжыкӀэхэмкӀэ щытын-хэу.

Гушылэжъым иятӀонэрэ ныкъом — **«укӀэмэ, уикӀанӀэ ит»** еӀо. Ныб-жыкӀэхэр зэрыщытынхэ [нахьыжъхэм яхьыллагъэу, гушылӀэ пае] фаем фӀдӀэу щымытыхэрэ клӀэлӀэхэм афӀгъэзагъэ фӀдӀэу щыт, ау ар ныбжыкӀэхэм япӀуныгъэ проблемэ узэрэклӀолӀэшт шӀыкӀ (прием, урысыбзэкӀэ). КӀэр зэ-рӀэщытын фаем ехьыллагъэу Адыгэ хабзэм бӀэ къыгъэлӀагъорэр: [ныб-жыкӀэхэм] жъым лъытэныгъэ фи-шӀыныр; жъым едӀуныр; жъым иунашӀо ыгъэцакӀэныр; жъым лӀпылӀэгъу фӀхъуныр; жъым гулгытӀэ фыриӀэныр [ищыклагъэхэр егъэгъо-тыгъэнымкӀэ], ыналэ тыригъэтыныр, фӀгумэкӀыныр; жъым ищылӀклӀэ-псэукӀэ опытрэ ишӀэныгъэрэ клӀэм ыгъэфедэныр [цыфхэм ящылаклӀэрэ яшӀэныгъэрэ нахьышӀу хъунхэм пае].

«УЗӀГУГЪУРЭР КЪЫОГУГЪУ-ЖЪЫ, УЗДӀЛАЖЪЭРЭР КЪЫБДӀ-ЛӀЖЪЭЖЪЫ» («УзӀгугъур къогу-гъуж, уздӀалӀэр къолӀлӀэж»). ЛӀ-жъэным мэхъанэу иӀэр цыф обществэм къызыгурылорэр бӀшӀагъэ. Ижъырэ грек лы лӀушӀэ Питтак «Сыда анахь дӀгъукӀэ о плытӀэрэр?» — аӀуи зеуп-чӀыхэм, **«ПшӀэрэр дӀгъоу пшӀэныр ары»,** — къариӀагъ. Гушылэжъэу зэхэтфырэм апӀэр мэхъанэу иӀэр — лӀфым, лӀжъэным уегугъоу, зэрэ-

плӀэкӀэу упылӀымэ, лӀфшӀлӀным кыкӀлӀэкӀоштыр нахьыб (узӀгугъурэр къызэрыогугъужьырэр лупклэу къэзы-гъэлӀэгъорэ гушылэжъыр — **«Натры-фыр зӀ ппӀлэмэ — зышӀхъэ, тӀо ппӀлэмэ — шӀхъытӀу»** зыфиорэр тыгу къэдгъэкӀыжъын).

Гушылэжъым ятӀонэрэ мэхъанэу иӀэр — цыфӀэу лӀфыр егугъоу зышӀлӀрэм, лӀфӀэу ышӀагъэм ишӀуагъэ къызэрэ-кӀырэр «натрыф шӀхъытӀум» изакӀоп, ежъым (лӀфшӀакоу) иакъыл, иӀлӀпӀэ-сагъэ, ицыфыгъэ хӀхъо. А явлением ехьыллагъэу Я.А. Коменскэм: «Делая что-либо, делаем себя», — ыӀоу етхы.

Гушылэжъым ящӀнэрэ мэхъанэу иӀэр — зыгорэм гукӀэгъу фӀпшӀыныр, уналэ тетыныр, удӀэлпылӀэныр, удӀлӀэныр (уишӀуагъэ екӀыныр); ащ фӀдӀэу узыфы-щытыгъэр о уищыклагъэ зыщыхъуэрэм дӀжъ къыпфыщытыжъыныр ары. Гушылэжъым икӀэбӀэртӀэ вариантм щыщӀэу «узӀлӀалӀэр къолӀлӀэж» зыфиорэм ехьыллагъэу щысӀ къэтхын: «Сабым елӀлӀэн», «Сымаджэм елӀлӀэн» ыкӀи нэмыкӀхэри.

КӀлэхым дӀжъ къӀлогъэн фаер: узӀ-гугъурэ псӀэури къызэрыомигугъу-жъырэр, уздӀлажъэрэ псӀэури къызэрэ-бдӀмылӀэжъжъырэр, узӀлӀалӀэрэ псӀэ-ури къызэрыомилӀлӀэжъырэр ары (гушылэжъым зыфиорэр зэрыщытын фаер ары). АрӀэу щыты пӀтми, Адыгэ Хабзэм цыфхэр, анахъэу ныбжы-кӀэхэр, шӀушӀлӀным феуээнкӀых; яфедэ щымыгугъыхэу, ренэу, зӀпымыоу шӀу ашӀлӀным.

Гушылэжъым пӀуныгъэ мэхъанэшхо иӀ. Пуныгъэ идеехэу хэлъхэр клӀ-лӀеджакохэр зэреджэхэрэ тхылхэр зэхӀэгъэуцӀохэрэм; клӀлӀэгаджэхэм, анахъэу ублӀлӀэ классхэм щезыгаджэ-хэрэм, еджӀгъу процессым цагъэфедӀэн алӀэкӀышт.

«УЗӀРАЛӀЭГЪОУ УАШӀО-ШЫ, УЗӀРАШӀОШӀЭУ УАЛЫ-ТӀЭ» («УзӀралӀагъу уафӀлошӀ, узӀ-рафӀлӀэцӀу уалытӀэ»). Мы гушы-лэжъыр къызыхэтхыгъэр ЛӀэуэстэн Юсыф итхылӀэу «Адыгэ гушылэжъ-хэр» зыфилоу Адыгэ тхылъ тедзапӀэм 1957-рӀэ илӀэсым къыдигъэкӀыгъэр ары. Гушылэжъым икӀэбӀэртӀэ вариантм къызыхэтхыгъэр «Адыгэ псалӀэжъхэр» зыфилоу «Эльбрус» тхылъ тедзапӀэм 1994-рӀэ илӀэсым къыдигъэкӀыгъэр ары. ИмэхъанӀкӀэ **«УзӀралӀэгъоу уаило-шлы, узӀрашӀлошӀлӀэу уалытӀэ»** зыфиорэ гушылэжъыр пӀблагъэ нэмыкӀ адыгэ гушылэжъэу «УзышамышӀлӀрэм [къызэрэоплӀыштыр] уищыгъын, узышашӀлӀрэм — унакъыл» зыфиорэм. Ау зӀфӀэмыдӀэныгъэхэри ялӀх гушы-лэжъитӀум ямэхъанэхэм. Гушылэ-жъитӀуми яапӀэр лӀахъэхэм зигугъу ашӀырэр узышамышӀлӀрэ обществэм уахъхъаныр щыгъынэу пшыгъыштым къызэригъэпсынклӀэрэр, ар къызэрыхӀэ-хыштыр ары, а узымышӀэхэу узыхъ-хъагъэхэм апӀэр еплъыкӀэу кыпфӀыӀлэ хъуштыр, уищыгъын зыфӀдӀэщтым зэрэпхыгъэр ары.

Адыгэ щыгъынхэм блӀэкӀыгъэ зэман-хэм щытхъоу афӀуагъэр макӀэп. Адыгэ цыер ТӀэрч ыкӀи Пшызэ псыхъохэм аӀус къӀзӀкхъэм парадым зышӀалӀэрэ шӀуа-шӀэу аштагъ. Адыгэ цыер Кавказым ис цыф лӀэпкъ псӀэуми яхъулыфгыгъэ шӀуашӀэу хъугъэ. Урыс пачыхъэхэм, анахъэу Николай I-м дӀжъ къышчыуб-лагъэу, адыгэ шӀуашӀэр (черкескӀэр) мӀфӀкӀ зӀлӀлӀэхэм адӀжъ къызышӀалӀэрэ щыгъынхэм ащышӀыгъ.

(Джыри къыкӀэлъыкӀошт).

ТИКОНЦЕРТХЭР

«НАЛМЭСЫМ» ТЕГЪЭГУШО, ТЫРЭГУШХО

Дунаим щызэлъашэ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо академическэ ансамблэу «Налмэсыр». ИлэсыкIэу кыхьэрэм ехьулэу концертэу «Налмэсым» Мыекьуапэ кыщитыгъэр европэ культурэр зыгъэдахэрэм ахэплъытэ хьущт.

Къыблэ шьолгырым икълэхэм, Москва, Санкт-Петербург, Ливием, нэмыкIэхми «Налмэсым» иконцертхэр мыгъэ ащыкIуагъэх. Пчыхъэзыхьэр Мыекьуапэ щызезыщэгъэ АфэшIэгъо Фаннэ искусствэр зикIасэхэр зэрэщигъэгозагъэхэу, «Налмэсыр» Дунэе фестивальхэм ахэлъэжэ, адыгэ лъэпкъым итарихъ, икультурэ, ишэн-хабзэхэр искусствэм ыбзэкIэ къеIуатэх. Адыгэ къэралыгъо университетым иансамблэу «Жъыум» «Налмэсым» ипчыхъэзыхьэхэр къегъэбаих. «Жъыум» хэтхэр «Налмэсым» иоркестрэ кыгоуцохэзэ кыдежыуэх, залым щыIурэ мэкъамэр агъэбзэрабзэ, музыкальнэ произведением гушпысэу хэлъыр «кы-зэпкыраыхы».

Медалэу «Адыгейм и Щытхьузехьэр» зыфагъэшошэгъэ «Налмэсым» лъэпкъ къэшъо дахэкIэ пчыхъэзыхьэр кызылэуихыгъ. Къашъоу «Тыргъэтаор» ансамблэм ипрограммэ зыхэтэр бэшIагъэми, уеззцынэу щытэп. Артистхэм янэплэгъухэм, яшгъошэ зэкIужьхэм къашъом ухашэ, жьы къамышхэрэм фэдэу уяплъы. Тыргъэтао ироль кызылэуихыгъ артисткэу Хьакъуй Анжелэ изекIокIэ-шыкIэхэмкIэ, нэгущоу пчэгум зэрэтекыжырэмкIэ адыгэмэ яфольклор инэкIубгъо шъхьаф кышчызэлуехы.

Ижырэ къашъоу зэфаклор кыхадзэ артистхэу Хьаджымэ Эльвирэрэ ТхьакIумэщэ Налбекрэ. «НыбжыкIэ къашъор» жьым зэрихъэхэу артистмэ къашы. АР-м изаслуженнэ артистэу Бэрэдж Сыхьатбый спортсмен цIэрылоуи кыппщэху. Пцынэр «кызырэгъэгущыIэрэм» дакIоу, зызыригъэчэрэгъурэ шыкIэм илэпэлэсэныгъэ къеушыхьаты. Артисткэу Хьут Сусаннэ С. Бэрэджым игъусэу кызырэгъэщорэмэ искусствэм ипчыгъо гъэшIэгъонхэр хэолъагъох.

«Зыгъэлъатэр» артистхэу Мамсыр Иринэ, Алыбэрд Саньет, Къулэхэу Айдэмыррэ Мурадинэрэ кызырэгъэхэрэм къашъор бгъэдэхэн,

бгъэбаин, хэхьоныгъэу фэшIыхьэрэр лъэпкъ искусствэм къепшIэкIын зэрэплэгъыштыр кыхьэщы. Къашъоу «Ислъамыер» «Зыгъэлъатэм» едгъаппшэрэп — купкIэу яIэр зэфэдэп. «Ислъамыер» АР-м изаслуженнэ артистхэу Дэгъу Иринэрэ Бахъуко Адамрэ шэпхъэ лъагэм диштэу къашы.

Абхъаз къашъом икIэщакIох Алыбэрд Саньет, АР-м изаслуженнэ артистхэу Шагудж Батурайрэ СтIашъу Алыр. Ролым А. СтIашъур зэрэхъэрэ шыкIэм изакъоми, гур ыгъэрэхьатэрэп, лъэпкъ шэн-хабзэмэ уафегъасэ. Къашъом артистэу хэлажырэп макIэп. Нэгущоу, жьыр акIэтэу кызырэгъэхэрэм дакIоу, адыгэхэмрэ абхъазхэмрэ ятарихъ, яхабзэ изехьан нахь куоу зэбгъашIэхэ пшIонгъо уашы.

Нарт къашъоу «Налмэсым» кышпыгъэм нэмыкI мафэ нахь игъэкIотыгъэу тыкытегушыIэ тшIонгъу. Гъэзетеджэхэм яупчIэхэми джэуапхэр кыаттыжыштых.

Шьонтырпаохэу АкIэгъу Муратэ, Тхьагъэпсэу Мосэ, Шагудж Батурай, Бэрэдж Сыхьатбый залым чIэсыгъэхэр бэрэ Iэгу къафитеуагъэх, Кавказ шьолгырым ис лъэпкъхэм ямэкъамэхэр къушъхъэ лъагэм кышчырагъаIохэу кытщагъэхьугъ. Лъэпкъ къашъоу «ЛъэпчIасэр» артистхэу Хьут Сусаннэрэ Нэныжэ Айдэмыррэ кыхадзэ. Сэмэркъэу зыхэлъ къашъоу мэкъаохэм афэгъэхьыгъэр Мамсыр Иринэ, Тхьагъэпсэу Мосэ, Хьэлэщтэ Аскэр, СтIашъу Алыт къашы. Шъхьахынэм, хьор-шэрыгъэ зезыхьэрэм илофхэр зэрэкIемыкIыхэрэр къашъом хэолъагъо, пуныгъэ мэхьанэу искусствэм иIэм зыкIелытэ.

Урысыем изаслуженнэ артистэу ГьукIэлI Аскэр къамэхэр ылыгъэу пчэгум кызыхьэкIэ, залым чIэсхэр IэгутеошхокIэ пэгъокIых. Ылпэмэ шъэбагъэу ахэлъыр къамэхэм агъэбылэу кытщэхьуми, къэшъокIо цIэрылом амалэу ыгъэфедэрэр ежым нэмыкI ымышIэу тэлыгът. Концертым кышпышъоу кэмэ 11-р ыщапэхэмкIэ «зыIэкIиуытэнхъшъ» пчэгум кышчыIи-сэнхэр сэмэркъэоп ныла. ГьукIэлI Аскэр нэмыкI къэшпыгъохэри къегъэлъагъох, зэрэфаеу къамэхэр егъэIорышIэх.

Кавказым щыпсэурэ лъэпкъмэ якъэшъо зэхэт, «МэфэкI удж-хьураир», нэмыкIхэри «Налмэсым» узылэпщэу кышпыгъэх. Ансамблэм идиректорэу Бастэ Азмэт, ихудожественнэ пашэу Къулэ Мыхьамэт, ибалетмейстер шъхьаIэу Хьоджэе Аслъан, артистхэм пчыхъэзыхьэм гушыIэгъу тащыфэхьугъ. «Налмэсыр» игъэхьагъэмэ ягупсэфылIэрэмэ ащыщэп, ыпэкIэ чыжыу маплъэ, концертыкIэхэм зафегъэхьазыры. Пчыхъэзыхьэм Краснодар, Израиль, Тиркуем, нэмыкIэхми къарыкIыгъэхэр щытлэгъу-гъэх. Адыгэ лъэпкъ Iофыгъомэ апылэу, Адыгэ Республикэм ис тилэпкъэгъу ныбжыкIэмэ Iэпылэгъу ятыгъэным чанэу дэлажырэмэ ащыщэу Бажь Кая концертным игуапэу еплъыгъ.

— «Налмэсыр» Тиркуем кызыкIокIэ ипчыхъэзыхьэмэ сяплъы, — кытылуагъ Бажь Кая. — Къашъоу къашпыштхэр сэшIэхэми, апэрэу слэгъухэрэм фэдэу концертным сычIэсыгъ. «Налмэсыр» дунаим тет адыгэ псэуми здыр-рай, тызыгъэгущорэ, тызэрыгушхорэ ансамблэу егъашIи тилэшт.

Сурэтыр пчыхъэзыхьэм кышчытырахыгъ.

Футбол. КIымэфэ ешIэгъухэр

МэфэкIым фагъадэх

Мыекьуапэ футболымкIэ икIымэфэ зэлухыгъэ зэнэкьокъухэр гъэшIэгъонэу макIох. Къалэхэм, районхэм къарыкIыхэзэ, спортыр зикIасэхэр ешIэгъухэм яплъых. ТичIыгу дахэ, къушъхъэхэр, псыхъо чьэрхэр стадионным кыппэгъунэгъухъшъ, зызыгъэпсэфы зышIонгъоухэм яуахътэ гум шIукIэ кынэжынынэу агъэкIон алъэкIы. СатыушIэхэм шьон пытэхэр щацэхэрэп. Узыхэдэн плэгъышт шхыныгъохэр ямэкIаехэм бэ хьухэу ателъых. Щай, кофе зыфэпIощтхэм цIыфхэр ащыкIэхэрэп.

Зэнэкьокъумэ ясудья шъхьаIэу Пэнэшъу Мыхьамодэ кызырэгъэгъагъэу, футбол ешIэгъухэр мэфэ-кIым фэдэу макIох. Зэнэкьокъумэ ахэлэжырэ футболхэм яныб-джэгъухэр, ялахьыхэр, спортыр зикIасэхэр стадионным къэкIонхэм фэшI транспорт щыкIэхэрэп.

ЯтIонэрэ купым хэт командэхэр шэмбэтым зэрэшIагъэхэр: «Квант» — АГУ — 2:1, МГГТК — «Кавказ» — 6:3, «Спортмастер-2» — «Джокер» — 3:6, УВД — «Картонгарэр» — 1:6, «Радуга» — «Зарем» — 4:1, «Спортмастер» — «Звезда» — 2:2.

«Радугэм» очкоуи 7 иIэу апэрэ чIыпIэм шыI.

Апшгъэрэ купым зэрэщешIагъэхэр:

«Урожай» — «Шагъдый» — 1:0, ИФК — «Чыгушъхъ» — 3:6, АРГ — «Динамо» — 1:4, «Мыекьуапэ» — МГТУ — 2:5.

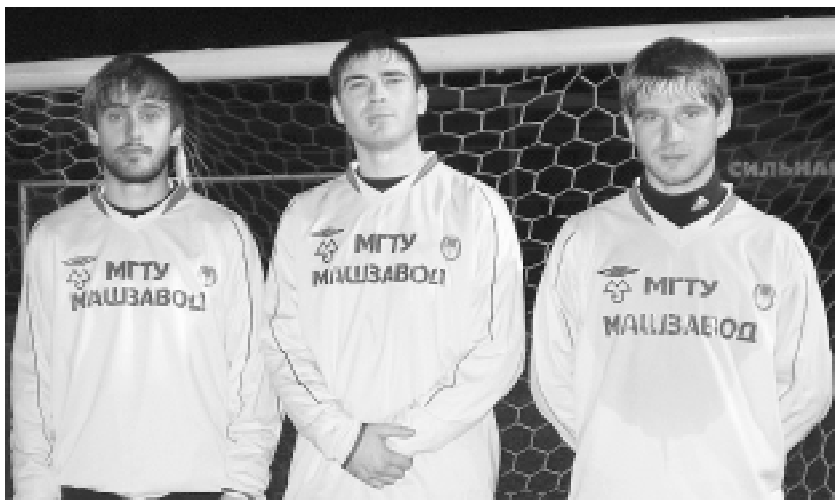
«Урожай» апэрэ чIыпIэхэм афэбанэ. С. Наливкиным «Шагъдый» икълэпчъэ Iэгуаор зыде-дзэм ыуж ешIэгъур зыхьыштыр

къэшIэгъошIугъэп. «Шагъдыйм» Куних Руслъан игъусэхэу опыти зIлэ футболистхэр шешIэх. «Урожайм» мыекIопэ «Зэкъошныгъэм» хэтхэри щытэлъэгъух. Арышъ, зэнэкьокъухэр тапэкIэ нахь гъэшIэгъон хьущтых.

ИФК-р апэ ит командэм ахэхан ымылэгъыштытми, ухьазырыныгъэ дэгъу кыгъэлъэгъуагъ. «Чыгушъхъэм» щешIэрэ Джамирэ Тимерлан гъогогъуищэ къэлапчъэм Iэгуаор дидзагъ. «Чыгушъхъэм» бэкIэ ушыгушъхъ хьущт. Къэлэпчъэ-Iутэу Нэхэе Даутэ, Еутых Руслъанэ, нэмыкIхэри ялэпэлэсэныгъэкIэ къахэщых.

«Динамо» Кобл зэунэкъошхэр, «Кубань» Краснодар ифутболистэу Андрей Ушенинэр, фэшъхьафхэри дэгъоу шешIэх. Кобл Мэдинэ зым зыр нахь дэхэжыу гъогогъуищэ АРГ-м икълэпчъэ Iэгуаор дидзагъ. АРГ-м ифутболистэу Игорь Киселевым «Динамо» икълэпчъэ Iэгуаор зэ дидзагъ.

«Мыекьуапэм» ятIонэрэ ешIэгъури шIуахыгъ. Урысыем изэнэ-

КIымэфэ зэнэкьокъоу футболымкIэ кIорэм МГТУ-м хэтхэу дэгъоу шешIэх Ахьмэд Барахоевыр, Ахба зэххэу Дмитрийрэ Тимуррэ.

къокъу хэлэжырэ футболхэри «Мыекьуапэм» хэтых. Командэр бэрэ ыпэкIэ елты, ау къэлапчъэм Iэгуаор дидзэныр фэгъэхьурэп.

МГТУ-м футбол дахэ кыгъэлъэгъуагъ. С. Потешкиным ыпэкIэ ытыгъэ Iэгуаом А. Барахоевыр лыгыт, шъхьэкIэ хьагъэм дахэу ридзагъ. Ахба зэххэу Тимуррэ Дмитрийрэ дэгъоу зэрэшIагъэхэм дакIоу, «Мыекьуапэм» икълэпчъэ зэрызэ Iэгуаор дадзагъ. Ахьмэд Барахоевым зэхэщэн Iофхэри ешIапIэм дэгъоу щигъэцкIагъэх, къэлапчъэм гъогогъуищэ Iэгуаор дидзагъ. МГТУ-р медальхэм афэ-

бэнэн ылъэкIышт, ау «Мыекьуапэм» кырыкIощтыр къэшIэгъуае.

ЧыпIэу зыдэщытхэр

1. «Урожай» — 9
2. «Шагъдый» — 6
3. МГТУ — 6
4. «Динамо» — 6
5. «Чыгушъхъ» — 3
6. «Мыекьуапэ» — 1
7. АРГ — 1
8. ИФК — 0.

Зичэзыу ешIэгъухэр шэмбэ-тымрэ тхьаумафэмрэ ялэштых.

НэкIубгъом итхэр зыгъэхьазырыгъэр ЕМТIЫЛЪ Нурбый.

Зэхэзыщагъэхэр:
Адыгэ Республикэм
и Къэралыгъо
Совет — Хасэр,
иминистрэхэм
я Кабинет

КъыдзыгъэкIырэр:
Адыгэ Республикэм
лъэпкъ IофхэмкIэ,
IэкIыб къэралхэм
ащыпсэурэ тилэп-
къэгъухэм адырIэ
зэпхыныгъэхэмкIэ
ыкIи къэбар жьу-
гъэм иамалхэмкIэ
и Комитет
Адресыр: ур. Крес-
тьянскэр, 236

Редактор
шъхьаIэр

ДЭРБЭ
ТИМУР

Редакциер
зыхэщыIэр:
385000,
къ. Мыекьуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
редактор шъхьаIэм
иапэрэ
гуадзэр:
52-49-44,
редактор гуадзэр-
пшгъэдэкIыжэ зы-
хьыр секретарыр:
52-16-77.

E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхьаты-
гъэр:

Урысые Федерацием
хэутын IофхэмкIэ,
телерадиокъэтын-
хэмкIэ ыкIи зэлы-
IэсыкIэ амалхэмкIэ
и Министерствэ
и Теме-Кавказ
чыпIэ гъэIоры-
шIапIэ, зэраушыха-
тыгъэ номерыр
ПИ №10-3892

Гъэзетым кыхиу-
тыхэрэм мышпы-
къагъэу къахафэ-
хэрэмкIэ кэзыт-
хыгъэхэм пшгъэдэ-
кIыжэ ахы. Къа-
тхэхэрэмрэ гъэзе-
тым щылажыхэр-
рэмрэ яеплъыкIэ
зэтемыфэн ылъэ-
кIышт. Гъэзет-
еджэхэм кыт-
фагъэхьырэ тхы-
гъэхэр зэхэтфы-
хэрэп ыкIи къэ-
зытхыгъэхэм
аIэкIэдгъэхьа-
жыхэрэп.

Зыщыхаутырэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекьуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Пчъагъэр
5664

Индексхэр
52161
52162

Зак. 4414

Хэутыным
узыкIэтхэнэу щыт
уахьтэр
Сыхьатыр 18.00
ЗыщыкIэтхэгъэхэ
уахьтэр
Сыхьатыр 18.00